

3 Aruba	12 Financieel	13 Wereld	14 Sport
Getuigen gevraagd in halszaak Cas Ariba	‘Glorietijd spelcomputerspel komt niet terug’	Kentekenbewijs op creditcardformaat	Arsenal loopt weer uit in Premier League

Elke dag protesten in Venezuela

CARACAS — De Venezolaanse oppositieleider Henrique Capriles Radosnki hield afgelopen zaterdag, tijdens het bezoek van koning Willem-Alexander en koningin Máxima aan het land, een protestbijeenkomst om te ageren tegen de economische situatie in Venezuela. Duizenden aanhangers gaven gehoor aan de oproep om te protesteren tegen economische achteruitgang. Vrijwel dagelijks zijn er rellen bij winkels, omdat burgers ervan weerhouden worden om spullen te kopen. Begin november verlaagde president Nicolas Maduro de prijzen. De Venezolaanse economie is ten prooi gevallen aan inflatie, waardoor tal van producten dit jaar juist tientallen procenten in prijs zijn gestegen. Handelaren zeggen dat ze de import voor een deel moeten financieren met dollars die ze op de zwarte markt aanschaffen tegen het tienvoudige van de officiële, door de overheid vastgestelde wisselkoers.

‘Monetaire unie met Curaçao opbreken’

PHILIPSBURG/WILLEMSTAD — De Sociaal-Economische Raad (SER) heeft de regering aangespoord, in een vervolgadvisie over dollarisatie, om onmiddellijk de nodige stappen te ondernemen voor de planning en voorbereiding voor een overstap naar ‘de US dollar als de enige munt voor St. Maarten’. En daarmee adviseert de SER dat de monetaire unie met Curaçao zo snel mogelijk wordt opgebroken.

Het advies volgt naar aanleiding van het oplopende tekort op de lopende rekening van de monetaire unie tussen Curaçao en St. Maarten, zoals gemeld door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS). Uit de rapportage van de bank blijkt dat dit tekort voornamelijk wordt veroorzaakt door Curaçao. Het SER-advies, dat op 22 november is gepubliceerd in de *National Gazette* (Lands-courant) van St. Maarten, dringt er ook bij de regering op aan om maatregelen te nemen ter voorkoming van prijsstijgingen van consumentenartikelen, bij het wegvallen van de Nederlands-Antilliaanse gulden. De SER schat in dat een goed voorbereide en uitgevoerde overstap zeker een jaar zal kosten. Maar in een situatie waarin het vertrouwen in de Antilliaanse gulden verloren raakt, kan de koppeling aan de US dollar binnen enkele weken onhoudbaar worden.

Met andere woorden, als het risico op inflatie aanzienlijk wordt, is het veel te laat om over te stappen. Als St. Maarten uit de monetaire unie stapt, moet er een ander instituut gevonden of gecreëerd worden dat toezicht houdt op de financiële sector. Deze taak kan uitbesteed worden, of samenwerking met de Koninkrijkspartners Curaçao, Aruba en Nederland zou ook een hele goede mogelijkheid zijn.

Devaluatie
Devaluatie zal ‘verwoestende’ sociaal-economische consequenties hebben. Aan gezien de importcomponent op het gemiddelde levensmiddelenpakket zeer hoog is zal een bepaald percentage devaluatie, bijna hetzelfde percentage aan koopkracht-verlies betekenen voor degenen wier inkomen in gulden betaald wordt, aldus de SER. Degenen die in dollars betaald worden zullen geen nadelige gevolgen ondervin-

den, wat een grote ontwrichting van de economie teweeg zou brengen.

Huidige financiële situatie
De lopende rekening van 2012 van de monetaire unie vertoont een tekort van 1382 miljoen gulden, het derde opeenvolgende tekort van circa 1,4 miljard. Maar voor de eerste keer is het niet gelukt dit tekort te financieren met buitenlandse investeringen in onze economie of door externe leningen. Als gevolg daarvan is een belangrijk deel van dit tekort gefinancierd door afboeking van de deviezenvoorraad van 277 miljoen gulden. Het internationaal vastgelegde minimum niveau voor de deviezenvoorraad, wordt uitgedrukt in de waarde van drie maanden import. Dit niveau is gedurende vele jaren gehaald. Voor het eerst zijn nu in 2012 de reserves van de monetaire unie gedaald onder de drie maanden-importdekking en verder verslechterd in 2013. Als de huidige trend zich voortzet wordt de koppeling van de gulden aan de US dollar onhoudbaar. Devaluatie van de gulden wordt dan onvermijdelijk.

Vervolg op pagina 6

Einde aan royale bonussen financiële sector

DEN HAAG — Het kabinet maakt een einde aan het royale beloningsbeleid in de financiële sector. Bonussen worden maximaal 20 procent van het vaste salaris

en dit plafond gaat gelden voor alle werknemers in de financiële sector. Het geldt ook mensen die voor een Nederlandse financiële instelling in het buitenland wer-

ken. Dat blijkt uit een brief van minister Jeroen Dijsselbloem van Financiën aan de Tweede Kamer. Het bijbehorende wetsvoorstel stuurde hij vandaag naar de financi-

ele sector voor commentaar. Hij gaat met zijn voorstellen stukken verder dan de huidige Nederlandse, maar zeker ook dan de Europese wetgeving.

Premieloongrens lager

Nieuwe protocollen mét en zonder AZV op tafel

ORANJESTAD — De regering heeft afgelopen zondag twee nieuwe conceptprotocollen naar de sociale partners gestuurd. Zij hopen tot een akkoord te komen over de maatregelen om de sociale fondsen AOV en AZV weer financieel gezond te krijgen.

In het ene protocol zijn ook de maatregelen voor de nationale verzekering AZV opgenomen, het andere betreft alleen de maatregelen voor het algemeen pensioen AOV. Opgenomen is nu het schema van de geleidelijke verhoging van de pensioenleeftijd per 2015 aan de hand van geboortjaar. Dat was ook het verzoek van de werkgevers. Maar de belangrijkste wens waar de regering blijkbaar aan tegemoet is gekomen, is de premie-inkomsgrens. In het eerste concept wilde de regering deze optrekken naar 100.000 florin, maar dat was voor de Kamer van Koophandel onacceptabel. Nu is dat gelijkgesteld aan de premieloongrens van AZV: 85.000 florin. Niet bekend is of de regering daarmee haar eigen financiële doelen haalt. Want volgens de minister van Financiën, eerder in *Amigoe*, houdt de regering zich vanaf 2014 vast aan het uitgavenplafond en gaat ze dus niet bijdragen om een tekort bij het AOV-fonds aan te zuiveren. De voorgestelde premieverhogingen voor het AOV van 1 procent voor volgend jaar en 1 procent voor 2015 (gelijk verdeeld over de werknemer en werkgever) blijft wel gehandhaafd in de nieuwe conceptprotocollen. Waarin ook tegemoet is geko-

men aan de sociale partners, is het opnemen van een ‘ijkmoment’ om te kijken of de premieverhogingen nog nodig zijn. Het voorstel is om dat op 1 januari 2018 te peilen. Indien het AOV-fonds volgens ramingen tot 2024 weer gezond en duurzaam is, zou dan per 2020 de verhoging van 1 procent en in 2012 nogmaals 1 procent, worden teruggedraaid. Dat kan alleen, zo is het voorstel, als het fonds een reserve heeft van minimaal 15 procent van de kosten van het voorafgaande jaar en op dat moment ook een exploitatieoverschot heeft. Inmiddels heeft vakbond FTA, die al tegen de verhoging van de pensioenleeftijd naar 65 jaar is, laten weten dat nergens vast staat dat het fonds zo’n grote reserve moet hebben. Verder is nog steeds een compensatie voor de premiestijging in de vorm van een verhoging van de reparatietoelag voor de werknemers in de private sector opgenomen per 1 januari 2014. Er worden geen absolute bedragen meer genoemd, alleen dat de verhoging dus de ‘additionele kosten’ van de premieverhoging moet dekken.

Met AZV
De regering heeft dus ook een protocol gestuurd met

de AOV- én AZV-maatregelen. Daarin staat dus de premieverhoging van 1 procent voor 2014, waarbij dan ook de reparatietoelag mee wordt verhoogd. En het voorstel voor instelling van een werkgroep voor nog een verhoging in 2015 van 1 procent en andere maatregelen waar *Amigoe* vorige week al over schreef naar aanleiding van het eerste conceptprotocol. Werkgeversorganisatie Atia heeft vanavond om zeven uur een bijeenkomst voor haar leden met mogelijk de ministers van Financiën en Economische Zaken om uitleg te geven. Atia heeft wel al per brief laten weten aan de regering (22 november) dat ze liever de pensioenleeftijd al in vijf jaar wil optrekken naar 65 jaar en direct vanaf volgend jaar. Ze is niet tegen een premieverhoging van AOV voor 2014 van 1 procent. Maar voor 2015 wil ze volgend jaar november bekijken of nogmaals een premieverhoging van 1 procent echt nodig is.

Verder wil de werkgeversorganisatie niets weten van een AZV-premiestijging en dit, met als over de andere voorstellen van de regering voor zorgsector en -verzekering, in een aparte Sociaal Dialoog-ronde bespreken. Vervolg op pagina 3 ‘Leraarbond bereid om te tekenen’.

Verdachte dodelijke mishandeling aangehouden

ORANJESTAD — Het Korps Politie Aruba (KPA) heeft een man aangehouden die ervan wordt verdacht betrokken te zijn geweest bij de mishandeling die de 47-jarige Ruben Caraballo het leven kostte. Dat laat Vanessa Kock, hoofd recherche, vandaag weten.

“Wij onderzoeken nog of de verdachte alleen was, of dat hij mogelijk handlangers had.

Wel weten we dat de man die is ingerekend in ieder geval nauw betrokken was.” Over het motief is nog niets bekend. Caraballo werd

zondagavond in de Pindastraat zwaar mishandeld. Hij werd bebloed en bewusteloos aangetroffen en met spoed naar het ziekenhuis gebracht. Gisteravond omstreeks kwart over zes in het ziekenhuis overleed hij aan zijn verwondingen. Caraballo woonde in de

Mispelstraat in Dakota en zou op 20 februari 48 zijn geworden. De politie roept getuigen op zich te melden via het telefoonnummer 583-3550 als zij iets hebben gehoord of gezien. Ook anonieme tips zijn welkom via de tiplijn: 11141.

Nieuw 10 eurobiljet op komst

FRANKFURT — In de loop van volgend jaar verschijnt een nieuw 10 eurobiljet. Dat heeft de Europese Centrale Bank (ECB) vandaag aangekondigd. “De centrale bank presenteert het nieuwe biljet op 13 januari 2014”, meldt de ECB. Het nieuwe biljet komt later in het jaar in circulatie. Afgelopen lente verscheen al het nieuwe 5 eurobiljet. De komende jaren worden alle eurobiljetten vervangen. De oude biljetten blijven geldig, maar zullen geleidelijk aan worden ingetrokken. De nieuwe biljetten zijn voorzien van extra beveiligingsmaatregelen om vervalsingen nog moeilijker te maken.

Kogelstraal-expert Bert van Leeuwen:

Julianabrug vrijwel naar ‘nieuwstaat’ terug gebracht

WILLEMSTAD — De eerste fase van de grote onderhoudswerkzaamheden aan de Julianabrug verlopen volgens planning. Dit laat Bert van Leeuwen van het bedrijf uit Nederland, Service Groep, desgevraagd weten. Het bedrijf is gespecialiseerd in kogelstralen, een proces waarmee de stalen constructie van de brug ‘tot op glad staal is gereinigd’ alvorens de beschermcoating is aangebracht. “De brug is, voor zover men van nieuw kan spreken, zo goed als in nieuwstaat terug gebracht”, aldus Van Leeuwen

“Beter dan dit kan het niet, het grote onderhoud aan de brug is uitgevoerd conform de nieuwste en meest geavanceerde methodes die in Europa beschikbaar zijn. De constructie van de brug – de stalen draagkoer – is zodanig gereinigd dat het blanke staal weer zichtbaar was waarop de coating is aangebracht ofwel waterwerende dakbedekking, om het staal voor de komende 25 jaar

te preservieren tegen onder andere corrosie.” Zoals de *Amigoe* reeds heeft gemeld, begon de eerste fase van de werkzaamheden op 26 oktober waarbij het doel was om het wegdek van Saliña naar Otrobanda als eerste te asfalteren. De laatste vernieuwing van het wegdek van de Julianabrug heeft in 1985 plaatsgevonden. De minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke

Planning, Earl Balborda, heeft eerder tegenover de *Amigoe* verklaard dat de werkzaamheden aan de Julianabrug in samenwerking met het Nederlandse Rijkswaterstaat plaatsvinden.

Vervolg op pagina 6

5,-

25,-

1,-

**SUPER
YEAR END
SALES EVENT**
ZAT. 30 NOV
9.00 - 17.00

**CARIBBEAN
FASTENERS**
Aruba
582 8449

the plaza CAFE

Nieuwe ronde, nieuwe kansen ! Plaza Quiz avond vanavond om 20.00

Geopend de gehele week van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

TASTE OF BELGIUM
RESTAURANT

Open daily from: 8am - 12 midnight for breakfast, lunch, dinner & drinks

Catering services, Christmas parties & events

For info: 5866388
or info@tasteofbelgium.aw

Located at Palm Beach Plaza | Free WiFi

TE KOOP GEVRAAGD VOOR DIVERSE OPDRACHTGEVERS

Woningen en bouw kavels in omgeving Paradera, Wayaca, Oranjestad en Noord in alle prijsklassen.

Wij werken op basis van de volgende condities:

- No cure, No pay
- 5 % commissie bij verkoop
- Exclusiviteit

Century 21
Best & Solid Real Estate

Palm Beach 4-G - Tel.: 586 4242
www.arubahouses.com

THE CINEMAS
thecinemas.aw

Valid till November 27

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
THE HUNGERGAMES: CATCHING FIRE daily: 4:30 7:45 matinee: 1:00 late show: 11:00 NEW PG-13	THE HUNGERGAMES: CATCHING FIRE daily: 4:45 8:00 matinee: 1:45 late show: 11:15 NEW PG-13
LAST VEGAS daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:15 late show: 11:45 PG-13	LAST VEGAS daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 late show: 11:30 PG-13
THE BEST MAN HOLIDAY daily: 4:30 7:45 matinee: 1:30 late show: 11:00 R	THE BEST MAN HOLIDAY daily: 5:45 8:45 matinee: 2:45 late show: 11:30 R
THOR: THE DARK WORLD daily: 5:30 8:30 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:15 PG-13	THOR: THE DARK WORLD daily: 5:15 8:15 matinee: 2:30 late show: 11:30 PG-13
ENDER'S GAME daily: 4:45 matinee: 12:15 2:00 PG-13	ZAMBEZIA daily: 4:00 matinee: 2:00 PG
JACKASS PRESENTS: BAD GRANDPA daily: 7:15 9:30 late show: 11:45 PG-13	JACKASS PRESENTS: BAD GRANDPA daily: 7:45 10:00 late show: 12:15 PG-13
DE NIEUWE WILDERNIS daily: 6:30 late show: PG-13	CAPTAIN PHILLIPS daily: 9:00 late show: 11:45 PG-13
ESCAPE PLAN daily: 8:45 late show: 11:30 R	ABOUT TIME daily: 6:00 late show: R
DE CLUB VAN SINTERKLAAS EN... daily: 4:30 matinee: 12:00 2:45 G	DE CLUB VAN SINTERKLAAS EN... daily: 5:45 matinee: 1:45 3:45 G

Matinee: saturday & sunday | Late show: friday & saturday

Te Koop - Terrein:

Te koop mooie eigendoms kavels met klinkerweg te Savaneta.

Rustige buurt, Natuurgezicht en goede aansluiting met de openbare weg.

Reeds 10 kavels verkocht !

Prijs vanaf Afl. 61.000,=

Voor meer informatie - Tel: 582-8080

Better HOMES nv

FRESH FM 104.3

BINNENKORT OP JOUW RADIO TE HOREN

DE HOORT HET VERSCHIL

- Nederlandse presentatie
- Internationale muziek
- Hits uit de 70's, 80's, 90's en 00's
- Nederlands en internationaal nieuws
- Lokaal nieuws
- FRESH FM... verfrissend!

Voor informatie:
Tel: (297) 593 0705
Email: rico@fresheraruba.com

facebook.com/fresheraruba

STEL JE VOOR... OPEENS IS ALLES WEG!

DE ENNIA REISVERZEKERING!

Je hebt écht zin om op reis te gaan en bent goed voorbereid. Maar stel je voor dat je opeens zonder bagage zit. Gelukkig heb je een reisverzekering van ENNIA. **NU MET EXTRA AANTREKKELIJKE VOORWAARDEN EN EEN BETERE DEKKING DAN OOI.** Neem direct contact op met ENNIA of uw verzekeringstussenpersoon.

www.ennia.com

ennia
Voel je zeker!

REGEL HET VANDAAG NOG MET ENNIA EN MAAK KANS OP 25.000 GULDEN!

AUA +297 582 2000 | BON +599 717 8546 | CUR +5999 434 3888 | SXM +1 721 543 2233

BANJOLUX TROTS OP BIJDRAGE AAN NIEUW BESTUURSGEBOUW

Het is op de gezichten van Banjolux-eigenaren Harold Strijland en Michiel Oversteegen af te lezen. Zeer trots zijn ze op hun bijdrage aan Aruba's meest recente prestigeproject, de realisatie van het gloednieuwe bestuurskantoor 'Cocolishi', waaraan ze maar liefst twee jaar hebben gewerkt. Van de allereerste kennismaking tot aan de oplevering vorige maand.

Banjolux kreeg de voorkeur van het team dat verantwoordelijk was voor de inrichting van het nieuwe bestuurskantoor en haalde daarmee een aanzienlijke opdracht binnen: het verzorgen van alle tegelvloeren en sanitair voor het 4 verdiepingen tellende bestuursgebouw. Ofwel 3.000 m2 aan tegelvloeren in diverse motieven en materialen, plus nog eens 18 badkamers voorzien van hoogwaardig sanitair voor alle ministers, de minister-president, de ministerraadzaal en de openbaar toegankelijke toiletruimtes.

"Wij zijn inderdaad echt trots op deze opdracht en niet zonder reden", zo vertelt Harold. "Er is gelukkig gekozen voor een hoogwaardige kwaliteit bij de keuze voor de verschillende materialen en dat zie je terug in het eindresultaat. De uitstraling van het nieuwe bestuursgebouw is echt iets waar Aruba trots op mag zijn en mee voor de dag kan komen."

Ook zijn de beide Banjolux-eigenaren zeer te spreken over de keuze voor een lokale leverancier en de algehele samenwerking. "Je zag in het verleden toch vaker dat aannemers bij grote projecten standaard naar het buitenland gingen om hun producten in te kopen. Het doet ons echt goed dat er in dit geval voor Banjolux als lokale leverancier is gekozen", aldus Michiel. "Ook de samenwerking met alle betrokken lokale partijen, waaronder aannemer ALBO, verliep uitstekend."

Banjolux levert al 16 jaar - sinds hun opening in 1997 - hoogwaardige kwaliteitsproducten op het gebied van sanitair en tegelvloeren. Onder de klantenkring van Banjolux bevinden zich de meeste hotels op Aruba, diverse aannemers en particuliere huishoudens.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel. (297) 582-5222/ 582-5051, fax (297) 582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: http://www.favi.org

Super Food Christmas Baskets 2013
Order before December 1st and receive 5% discount!

Place your order by:
email: info@superfoodaruba.com
website: www.superfoodaruba.com
or in person at the Customer Service Desk

Basket 2
Dranken: Ponche Aruba, Johnnie Walker Red Label, Choncha Y Toro Brut, Frontera Moscato.
Snacks: Ananassap, leverpastei, Cocktailworstjes, Partymix zoutjes, Pindakoeken, Augurken Zuur, Zilveruitjes, Engelsedrop, Ananasschijven, Thee Kaneel Variatie, Melba toast Vermeulen

Basket 1
Dranken: Ponche Dushi, Abbazia Moscato Spumante
Snacks: Ananassap, Leverpastei, Cocktailworstjes, Partymix Zoutjes, Melba toast Vermeulen

Basket 3
Dranken: Ponche Aruba, Captain Morgan Rum, Johnnie Walker Black Label, Choncha Y Toro Brut, Trio Cabernet
Snacks: Ananassap, Leverpastei, Cocktailworstjes, Partymix zoutjes, Pindakoeken, Augurken Zuur, Zilveruitjes, Engelsedrop, Ananasschijven, Thee Kaneel Variatie, Piccally, Mini Crackers, Melba Toast Vermeulen

www.superfoodaruba.com | Super Food Plaza, Bubali 141-A Oranjestad, Aruba

‘Draagvlak voor Ombudsman van belang’

ORANJESTAD — “Draagvlak is belangrijk, daarom zijn alle fracties in de Bijzondere Commissie Ombudsman vertegenwoordigd.” Aldus parlementsvoorzitter Marisol Tromp, die ook voorzitter van deze Staten-commissie is.

Gisteren, maandag 25 november, kwam de Bijzondere Commissie voor het eerst bijeen. Voorzitter Tromp: “Niet alle commissieleden waren bij de vergadering aanwezig, omdat ze niet op Aruba zijn. Maar Mervin Wyatt-Ras, René Herdé en Desiree de Sousa-Croes (allen AVP) en Guillfred Besaril (MEP) waren er wel.” Tromp vertelt dat er tijdens die eerste bijeenkomst is gesproken over

de procedure waarmee de Bijzondere Commissie een initiatiefwet in de Staten willen behandelen. “Want de wet waarmee de Ombudsman wordt geïntroduceerd, moet door tweederde van de Staten worden aangenomen. Daarom is draagvlak voor de Ombudsman erg belangrijk. We zullen dus ook met verschillende instanties gaan praten.” De parlementsvoorzitter zei dit terwijl ze

na de vergadering gisteren afreisde naar Nederland en op Curaçao in *transit* zat te wachten. “Ik vlieg naar Nederland vanwege de viering van 200 jaar Koninkrijk. Ik maak gebruik van de tijd in Nederland om gesprekken te voeren met onder andere de Nederlandse Ombudsman en met de Kinderombudsman in Nederland.” Aruba is het enige land in het Koninkrijk dat nog geen eigen (Kinder)Ombudsman heeft. Dat stelde ook de Curaçaose Ombudsman, Alba Martijn, toen ze in augustus voor een lezing op Aruba was.

Getuigen gevraagd in halszaak Cas Ariba

De plaats waar het slachtoffer, badend in het bloed, werd aangetroffen

ORANJESTAD — De politie heeft nog steeds geen verdachte aangehouden in de zaak waarin een man met open gesneden keel werd aangetroffen op de weg van Cas Ariba, afslag Coba Lodo. Daarom doet Korps Politie Aruba (KPA) een dringende oproep aan de samenleving om mee te werken.

Op 26 oktober treft een voorbijrijdende automobilist 's avonds omstreeks 10 uur 's avonds het slachtoffer C.R. aan. Hij ligt in een plas met bloed en als de politie en ambulancebroeders arriveren, blijkt C.R. in zijn keel te zijn gesneden. Het slachtoffer wordt direct naar het ziekenhuis gebracht, waar hij wordt geopereerd. Hij overleeft het

net. Er wordt vervolgens aangifte gedaan van moord, doodslag of mishandeling met een wapen.

Dringend hulp
Omdat het onderzoek stokt, vraagt de politie dringende hulp van de samenleving in. “We hebben inmiddels veel informatie, maar om die feiten in de juiste context te kunnen plaatsen, hebben we

meer gegevens nodig”, zegt Vanessa Kock, hoofd recherche bij KPA. “Iedereen die iets heeft gehoord of gezien vragen we dus dringend contact op te nemen.” Ook mensen die tussen negen uur en elf uur 's avonds aanwezig waren op of rondom de plaats delict worden gevraagd contact op te nemen. Het slachtoffer werd op 900 meter van zijn woning gevonden. Getuigen kunnen bellen naar het politiebureau in Santa Cruz via telefoonnummer 527-2931. Ook via mail kan er informatie worden gestuurd: dar4@kparuba.com.

Scholen met ruim 13.000 florin voor Filippijnen

Links De Schakel, rechts Colegiop Arubano met een donatie voor de Filippijnen.

ORANJESTAD — De Schakel en Colegio Arubano dragen 13.172,18 florin bij aan de hulpactie voor de Filippijnen. Beide scholen organiseren afgelopen weekend, ieder op zich, een geldinzamelingsactie.

Op de Schakel zitten twee Filippijnse leerlingen, Franzyver en Maroen van Burik. Zij mochten vanmorgen een cheque ter waarde van 10.211,15 overhandigen aan het Rode Kruis van Aruba en aan de vertegenwoordiging van de Filippijnse gemeenschap. Directeur Inge La

Haye vertelde dat de autowasbeurt en de collecte van afgelopen zaterdag een succes was. Overigens stond bij de foto van die autowasbeurt in het onderschrift per abuis dat Schakel College een mavo-school is. “We zijn een mavo-, havo- en vwo-school”, aldus La Haye.

Ook Colegio Arubano zamelde geld in. Leerlingen Abigail Grajo, Michael Oduber, Javier Maduro en Gerardo Yazaragay van klas V6C gaven het Rode Kruis een cheque ter waarde van 2961,03, in het bijzijn van Rode Kruis-directeur Michel la Haye.

Landelijk donatienummer
De consul van de Filippijnen, Ami Henriquez-

Minister: integraal samenwerken in nieuwe cultuurraad

ORANJESTAD — Na het bezoeken van verschillende organisaties en instanties die zich bezighouden met cultuur, komt minister van Cultuur, Othmar Oduber (AVP), tot de conclusie dat integraal samenwerken in een cultuurraad nodig is.

Hij ziet in die cultuurraad *stakeholders* van diverse terreinen die een plan van aanpak opstellen met als uitgangspunt dat alle neuzen dezelfde kant opwijzen wanneer het aankomt op behoud

en ontwikkeling van cultuur. Ook wijst de minister op de synergie met toerisme. Er is volgens Oduber een nauwere en meer transparante samenwerking nodig tussen en van de organisaties,

instanties en musea om de relatie van toerisme en cultuur te versterken en te ontwikkelen.

Hij ziet het als een prioriteit om aan tafel te gaan en een dialoog over de nationale cultuur te starten waar een plan van aanpak uit moet voortvloeien. Deze nieuwe cultuurraad zou als supervisie voor het uit te voeren beleid gelden.

Havaianas en Arubianas verwikkeld in slipperoorlog

ORANJESTAD — Schendt het Arubaanse bedrijf Shoco met haar Arubianas de merknaam van de Braziliaanse flipflops Havaianas, of is deze Arubaanse variant op zichzelf origineel genoeg? Het oordeel is aan de rechter.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Gisteren moest Shoco zich in de rechtzaal verdedigen tegen het Braziliaanse bedrijf Alpargatas, tijdens een kort geding. De Braziliaanse maker van Havaianas eist dat Shoco haar Arubianas per direct uit de verkoop haalt. Volgens de Brazilianen schendt Shoco hun auteursrechten doordat zij gebruik maken van hetzelfde soort lettertype, dezelfde kleuren en een soortgelijke naam. “Alpargatas heeft het merkrecht op Havaianas, maar niet op ianas”, zegt advocaat Lincoln Gomez, echter. Hij verdedigt Shoco. “Daarnaast is het eisen van het alleenrecht op slippers in Zuid-Amerika, te vergelijken met het alleenrecht eisen op klompen in Nederland.” Overigens is het lettertype dat gebruikt wordt op de Arubianas anders dan het lettertype dat gebruikt wordt voor de Havaianas, zo zegt Gomez. “Natuurlijk komt het overeen, het is het allemaal in de sfeer van zon, zee, strand en surfen, maar dat is niet zo gek hier, op een eiland dat bekend staat als One Happy Island. Dat straalt die sfeer uit.” Hij benadrukt dat op de Arubianas

Arubianas

elementen zijn verwerkt die typisch Arubaans zijn, zoals afbeeldingen van leguanen, Arubaanse bloemen, de typische flora en fauna. “En dat terwijl de Havaianas 13 in een dozijn zijn.” Volgens Gomez komen de Havaianas niet in aanmerking voor de auteursrechtelijke bescherming. “Alle elementen waarop Alpargatas bescherming probeert te claimen, zijn gewoon de basissenmerken van het algemene model flipflop. Een modetrend die al een eeuw geleden terug gaat.”

Ianas
Een groot struikelblok voor Alpargatas is het gebruik van ‘aianas’ door het Aru-

baanse bedrijf. Volgens Alpargatas lijkt het hierdoor teveel op hun geregistreerde merknaam Havaianas. “Onzin”, zegt Gomez. “Iana wordt ook vaak gebruikt om aan te tonen dat het om een vrouw gaat. Denk aan een Arubiana, een Colombiana of een Peruana.” Bovendien, zo benadrukt Gomez, zijn de Arubianas in 2012 op de markt gekomen. Er is toen geen commentaar gehoord bij het registreren van de merknaam bij Bureau Intellectueel Eigendom.” Dirk Ormel, advocaat van Alpargatas, was voor sluiting van deze krant niet bereikbaar voor commentaar. op 11 december staat de uitspraak gepland.

Lerarenbond bereid om te tekenen

Vervolg pagina 1

Lerarenvakbond Simar komt waarschijnlijk morgen opnieuw bijeen om goedkeuring te geven aan het nieuwe protocol van de Sociaal Dia-

loog. Dat laat voorzitter Igmar Davelaar gisteren aan *Amigoe* weten. De vakbond was er vorige week vrijdag ook bij, tijdens het gesprek over de Sociaal Dialoog. “Een dag eerder hadden we tijdens onze algemene vergadering goedkeuring gegeven aan het protocol dat er toen lag. Toen ik echter een dag later naar de Sociaal Dialoog ging, bleek er een andere versie op tafel te liggen. Ja, dat wilde ik eerst met de achterban bespreken en dus kon ik het document niet tekenen. Er is een nieuwe versie gemaakt en die gaan we deze week bespreken.” De voorzitter verwacht dat daar dezelfde uitslag uit komt als vorige week, namelijk dat Simar akkoord gaat.

Davelaar legt uit dat de SVB-directeur een presentatie gaf over de AOV, waaruit duidelijk bleek dat het geld ook bij, tijdens het gesprek over de Sociaal Dialoog. “Een dag eerder hadden we tijdens onze algemene vergadering goedkeuring gegeven aan het protocol dat er toen lag. Toen ik echter een dag later naar de Sociaal Dialoog ging, bleek er een andere versie op tafel te liggen. Ja, dat wilde ik eerst met de achterban bespreken en dus kon ik het document niet tekenen. Er is een nieuwe versie gemaakt en die gaan we deze week bespreken.” De voorzitter verwacht dat daar dezelfde uitslag uit komt als vorige week, namelijk dat Simar akkoord gaat.

Vakbond Simar vertegenwoordigt leerkrachten, maar het aantal leden is slechts een kleine groep binnen het onderwijs. Volgens Davelaar telt de bond 600 leden, waarvan 300 nog in actieve dienst zijn en de andere helft niet meer werkt.

Aruba op viering 200 jaar Koninkrijk

ORANJESTAD — Aankomende zaterdag start in Nederland de viering van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden. Dit wordt bijgewoond door Arubaanse hoogwaardigheidsbekleders en ook diverse artiesten. In ieder geval reisden premier Mike Eman (AVP) en een parlementaire delegatie al gisteren af.

‘s Morgens begint de viering met het naspelen van de de historische landing van Prins Willem Frederik op Scheveningen. Deze traditie keert elke 25 jaar terug, maar dit keer is het bijzonder, zo meldt de website www.200jaarikoninkrijk.nl met een overzicht van alle jubileumactiviteiten.

In de middag is er een officiële bijeenkomst in de Ridderzaal in Den Haag met onder meer muziek en voordrachten. De dag wordt afgesloten met een feestelijk programma, waarbij het jaarlijkse Koninkrijksconcert samenvalt met een artistengala in het Circustheater. Muziekmaker Michael Lampe en zijn band Datapanik treden dan ook op. Hij werd na afloop van het koninklijk concert in Bushiribana vorige week woensdag uitgenodigd. Ook de andere bandleden Edmar Rincones (cuarta), Jair Britten (percussie) en Janiro Eidsen (zang),

treden daar op. Ze zullen hun hit ‘Riba un Sero’ ten gehore brengen, samen met het Metropole Orkest. Dit jazz/pop-orkest wordt beschouwd als één van de grootste van de wereld. Ook Izaline Calister, Levi Silvanie en Raccoon treden op. Het Koninkrijksconcert is live te zien op Aruba, zaterdagmiddag om half vier via Nederland 1.

Jongerendebat

Jongeren tussen de 16 en 23 jaar die van debatteren houden, zijn gisteren door de minister van Onderwijs, Gezinsbeleid en Volwassen Educatie aangespoord om deel te nemen aan het Kingdom Youth Parliament. Dit debat is volgend jaar mei op St. Maarten waar jongeren uit alle landen van het Koninkrijk samenkomen om te debatteren over actuele zaken binnen het Koninkrijk die hun toekomst aangaan. Bovengenoemd minister Michelle Hooyboer

In het kort

Bestolen kapper
Kapsalon Knipoog in de Zuidstraat was gisterochtend weer de dupe van een inbraak. De avond ervoor moest de politie ook al naar de kapper om een aangifte van diefstal op te nemen. Er is inmiddels een flinke lijst opgesteld aan gestolen goederen.

Alleen in bikini

Een vrouw kwam bekaaid terug van een avondje zwemmen bij het strand van Andicuri. Toen zij 's avonds rond tien uur het water in ging, legde zij haar strandtas met daarin haar i-Phone, haar portemonnee, haar roze jurkje en een spijkerbroek onder een hutje. Toen zij terugkwam, was de tas weg en stond de vrouw in haar bikini. Eenmaal thuis deed zij aangifte.

Huurconflict

Een conflict tussen een huurder en een huurbaas heeft voor schade gezorgd aan een huis in de Wilhelminastraat. De verhuurder zegt nog 19.000 florin te krijgen van de huurder. Omdat die laatste dit niet wilde betalen, stapte de huurbaas naar de huurcommissie met als doel de huurder uit het gebouw te laten zetten. Daarop werd de huurder zo boos, dat hij het interieur vernielde en drie airco's en twee wc-potten stal.

Alimentatie

Een vrouw uit Savaneta werd zo angstig door de bedreigingen van haar ex-man, de vader van haar kind, dat zij de politie waarschuwde. De vader zou het niet eens zijn met de beslissing van de Voogdijraad over de maandelijkse alimentatie die hij moet betalen en daarom dreigde hij zijn ex-vrouw het leven zuur te zullen maken. De politie sprak hem op zijn wangedrag aan en de man zou begrip hebben getoond.

Ex-vriend

In een supermarkt in Sabana Basora liep een ruzie tussen T. en de ex-vriend van zijn nieuwe vriendin uit de hand. T. geeft aan dat hij al maanden wordt bedreigd door de ex en dat de ex zelfs wel eens met handlangers naar het huis van T. is gegaan om hem en zijn bezittingen met stenen en flessen te bekogelen. De politie adviseerde T. direct te melden doen zodra hij iets ziet of hoort van de ex.

Stenengooier

Bij de politieschool aan de Fortheuvelstraat werden vanaf buiten stenen op het dak gegooid. De bewaker verklaart aan de politie dat hij inderdaad hoorde bonken op het dak van de eetzaal, maar niets of niemand aantreffen toen zij buiten gingen kijken. De politie houdt het in de gaten.

- Winklaar is de coach van het Arubaanse team dat aan dit debat deelneemt en het Jeugdparlement bereidt enkele trainingen voor. Het Arubaanse team zal uit tien jongeren bestaan die zich nu nog kunnen aanmelden. Dat kunnen ze doen door een video van maximaal 2 minuten van zichzelf te uploaden op de website www.kingdomyouthparliament.org, waarin ze vertellen waarom zij in het Arubaanse team willen zitten. Winklaar benadrukt dat het geen professionele video hoeft te zijn, als de inhoud maar duidelijk is. Een video gemaakt met een mobiele telefoon mag dus ook. Debatervaring is niet vereist, daar komen dus trainingen voor. Aanmelden kan tot uiterlijk deze zaterdag 30 november.

Play Foundation steunt kindertehuis

ORANJESTAD — Play Foundation, de stichting van dj, artiest en producer Chuckie, trakteeerde de werknemers van kindertehuis Imeldahof gisterochtend op een uitgebreid ontbijtbuffet in restaurant Taste of Belgium. De loyale jubilarissen kregen naast bloemen en cadeaus ook een live optreden van Upgrade Music.

In 2014 viert Imeldahof haar 60-jarig bestaan. Play Foundation zal verschillende activiteiten organiseren en steunen, waarbij dit ontbijt de kick-off was. De volgende stap in de steun is het omtoveren van het kindertehuis in kerstsfieren, in samenwerking met Flora Market. Vervolgens zullen de kinderen op Drie Koningen, 6 januari, extra verwend worden met allerlei cadeaus. Daarnaast neemt Play Foundation de vormgeving, het maken en onderhouden van de website voor haar rekening. Hetzelfde geldt voor alle sociale media platformen. Stichting Kinderhuis Imeldahof biedt op Aruba een thuis aan kinderen die uit huis zijn geplaatst, als gevolg van bijvoorbeeld verwaarlozing, mishandeling of seksueel misbruik of een scheiding van de ouders.

Delen met jeugd

Chuckie heeft Play Foundation opgericht om zijn succes op zijn manier met de nieuwe generatie te delen: "Muziek heeft mij gemaakt tot de persoon die ik nu ben. Het is mijn wens om dit met de jeugd te delen." Het eerste project van Play Foundation is het zon-

Imeldahof staf geniet van het optreden van Upgrades.

Jubilees van Imeldahof worden in het zonnetje gezet.

nepanelenproject voor openbare basisscholen wat een enorme besparing aan energiegebruik per maand zal geven. Play Foundation wordt mede vertegenwoordigd door een aantal ambassadeurs, zoals Mayrin Croes (Managing

Director Gold Coast), Louis Posner (Managing Director Aruba Aloe Vera), Janien Huistra (Director Sales & Marketing Renaissance Resort & Casino), Allan Kuster (Kuster Law) en Peter Balliere (Mis en Place Holding).

Aandacht voor geweld tegen vrouw

ORANJESTAD — De Internationale Week tegen Geweld tegen Vrouwen van de Verenigde Naties is gisteren gestart. Dit jaar zijn er tot nu toe 103 gevallen van huiselijk geweld geregistreerd bij de stichting Fundacion pa Hende Muher den Dificultad.

Een opvallend verschijnsel is, volgens voorzitter van de stichting, Yvonne Spellen, de jongere leeftijd van de slachtoffers en de toename van geweld tegen mannen. Een ander fenomeen is het steeds vaker melden van huiselijk geweld door kinderen. De voorzitter legt uit dat kinderen het jarenlange misbruik zat zijn en het doorbreken door het geweld tegen de moeder te melden. De Amigoe schreef al in een artikel van 5 november over de kinderen van een vrouw die al 22 jaar lang door haar echtgenoot mishandeld werd. De vrouw is, doordat de vijf kinderen aan de bel trokken, losgekomen uit

haar situatie en zo aan de cirkel van geweld ontsnapt.

Angst weerhoudt

Uit een tabel die de Amigoe van de stichtingsdirecteur Carla Oduber heeft ontvangen (artikel 6 november) blijkt dat het aantal geregistreerde ambulante hulpvragen en residentiële hulp weliswaar stagneert de laatste vier jaar, maar Oduber verklaarde dat dat niet betekent dat het geweld in realiteit afneemt. Door een strenger deurbelied bij de stichting en juist een grotere taboesfeer rondom huiselijk geweld, neemt het aantal registraties weliswaar niet toe, maar stijgt het geweld wel,

aldus de directeur. Voorzitter Spellen heeft onlangs laten weten dat angst veel vrouwen weerhoudt om hulp te zoeken. "Men is bang om niet de juiste hulp te krijgen en dus weer terug te moeten in de situatie van geweld wat daarna alleen maar erger wordt." Het is dus van groot belang dat de politie bij aangifte adequaat ingrijpt. Spellen legt uit dat de stichting niet alleen in een dak en eten voorziet, maar het slachtoffer een heel scala aan mogelijkheden voorlegt. Zo is er maatschappelijk werk, hulp bij het zoeken van een baan, een opleiding, de kinderen worden naar school gebracht, er is contact met de Voogdijraad en kindertehuizen enzovoorts. "Wij helpen echt", aldus de voorzitter. Wel benadrukt zij dat Fundacion pa Hende Muher den Dificultad er niet is voor

echtparen met huwelijksproblemen. "Daarvoor heb je andere instanties."

Paars kleur geweld

Zondag bestond de stichting achttien jaar en de viering daarvan is gecombineerd met de internationale dag van geweld tegen de vrouw op 25 november. Gisteravond werd een avond in Cas di Cultura gepresenteerd waar onder andere minister van Sociale Zaken Paul Croes, professor Ryan Peterson, minister van Gezinsbeleid Michelle Hooyboer-Winklaar en Dora Koolman-Croes spraken. Speciaal voor deze maand heeft de stichting verder haar logo in een nieuw jasje gestoken om aandacht te vragen voor dit onderwerp. De kleur paars staat voor geweld en zo wil men de gemeenschap bewust maken van het belang hier- tegen te ageren.

Dramales om geloof te uiten

ORANJESTAD — Deze dansende jongeren in militaire broek horen bij de Celebrations Church. Een aantal groepen gingen zaterdag de straat op, onder andere in Dakota en Seroc Patrishi, maar ook in de Caya Grande in Oranjestad. Ze zagen er wat opmerkelijk uit in hun militaire broek en wit of gekleurde T-shirt, terwijl ze voor het publiek drama en dans opvoerden. Twee jonge Venezolanen van Evangelio Cambia zijn naar Aruba gekomen om jongeren van een aantal kerkgenootschappen (Iglesia Jerusalem, Iglesia Gloria Shekinah en Celebrations) een workshop te geven over hoe ze in creativiteit hun geloof kunnen uiten. Daarna voerden ze dit dus op voor publiek. Wie meer informatie wil hebben over dit geloofsfeenomen, kan naar de Facebook-pagina gaan of bellen met 740-4196 tussen zes en negen uur 's avonds. Celebrations Church zit in Sabana Blanco 1D, naast Bohama. De lessen drama zijn elke maandagavond van half acht tot half negen.

Overleden

Lucia M. Blijden — Carty
Oswald E. Richardson
Sr. Hubert F.J. de Mei
Vladimir V.F. Perez
Rosalinda Williams — Wever
Sr. Vdo. Thomas R. Tromp
Reynaldo R. Franken

19-11-2013
21-11-2013
21-11-2013
22-11-2013
22-11-2013
23-11-2013
24-11-2013

CLOWN Doctors
Cela: 751-0289
clowndoctorsuruba@gmail.com

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken
ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

KOOYMAN
MEGASTORE
SINTERKLAAS WORKSHOP
DOE MEE!
Aan onze GRATIS Sinterklaas Workshop*
.....
LEEFTIJD: van 5 t/m 10 jaar
DATUM: zaterdag 30 november, 2013
TIJD: 9AM - 4PM
Ieder uur een workshop met aanwezigheid van Sinterklaas en Pieten
Registreren verplicht en mogelijk tot 29 november 2013 via www.kooymanbv.com
* Begeleiding van een volwassene verplicht
Kooyman MegaStore Aruba Av. E. J. (Watty) Vos 20
maandag-zaterdag: 8am-6pm • zondag: 9am-1pm
www.kooymanbv.com

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs awaiting Adoption
www.arubaanimalshelter.com

Aruba is Beautiful! ...And Clean...
Support:
Fundacion Aruba Limpi ☎ 583-8383

"Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de aandeelhoudersvergadering gehouden op 1 juli 2013 tot ontbinding van de vennootschap:

AGUAS CLARAS A.V.V. (in liquidatie)

De Vereffenaar
ANT Management (Aruba) N.V.
L.G. Smith Boulevard 62, Suite 304
Oranjestad, Aruba"

"Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de aandeelhoudersvergadering gehouden op 1 juli 2013 tot ontbinding van de vennootschap:

DRUMMOND A.V.V.

De Vereffenaar
ANT Management (Aruba) N.V.
L.G. Smith Boulevard 62, Suite 304
Oranjestad, Aruba"

"Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de aandeelhoudersvergadering gehouden op 1 juli 2013 tot ontbinding van de vennootschap:

TOYOAVILA A.V.V.

De Vereffenaar
ANT Management (Aruba) N.V.
L.G. Smith Boulevard 62, Suite 304
Oranjestad, Aruba"

"Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de aandeelhoudersvergadering gehouden op 1 juli 2013 tot ontbinding van de vennootschap:

LATIN AMERICAN BUS AND TRANSPORT SUPPLY A.V.V.

De Vereffenaar
ANT Management (Aruba) N.V.
L.G. Smith Boulevard 62, Suite 304
Oranjestad, Aruba"

Celebra Pasco
cu un Prestamo pa Auto di Banco di Caribe

- 8% (8.40% APR)
- Pakete di seguro atractivo
- Guia Financiero

Chens pa GANA un di e 5 regalonan fabuloso!

Pa mas informacion yama 523-2250 of pasa cerca nos na Vondellaan 31

BANCO DI CARIBE

In beweging

Van de training op het veld, in het water, op de weg of in de zaal op weg naar internationale roem en medailles: Aruba is in beweging. Amigoe brengt in deze sportrubriek resultaten van verenigingen, clubs en stichtingen en initiatieven in beeld.

Bowlen
Thashaina Seraus is tijdens de 49th QubicaAMF Bowling World Cup in Siberië bij de vrouwen zesde geworden van de 64 deelnemende landen. Landgenoot Laurence Wilming werd 44ste van de 74 deelnemende landen. Dat melden de Arubaanse Bowling Association en Eagle Bowling Palace. Het kampioenschap vond plaats van 15 tot en met 24 november en de verrichtingen van de Arubaanse deelnemers was via internet live te volgen. Het tweetal is inmiddels weer terug op Aruba.

Thashaina Seraus in Siberië tijdens de 49th QubicaAMF Bowling World Cup.

Voetbal
In de jeugligavan de Arubaanse Voetbal Bond (AVB) heeft Brazil Juniors het

team van Dakota in eigen huis verrast door met 5-0 te winnen. RCA won van SC United met 2-0. AVB noemt specifiek stopscorer Jeffrey

Barrios die in de tweede helft scoorde en Jesus Peña die vijf minuten voor het eindsignaal het tweede doelpunt maakte. Vorig jaar won United nog, dus door deze winst staat RCA eerste, aldus AVB.

Volleybal
Donderdag strijdt team Suriname 'Yellowbirds' tegen team Aruba Pova in het vriendschappelijke volleybaltoernooi in Centro Deportivo Betico Croes. Pova is in de B-klasse bij de vrouwen kampioen van 2013. Dit team staat op het punt om te promoveren naar de A-klasse. Yellowbirds spelen in eigen land in de hoofdklasse en staan op de derde plaats. De wedstrijd begint om acht uur 's avonds. De Aruba Volleyball Association nodigt iedereen uit om te komen kijken. Beide teams stonden maandag ook al tegenover elkaar. Toen won Suriname

met 3-0 van Aruba, in sets van 25-20, 25-15 en 25-16.

Fun Walk
Het campagne team 'I Love My Body' organiseert donderdag om zes uur 's avonds een Fun/Walk 5K om hun onlangs gestarte campagne luister bij te zetten. De start (en eindpunt) is bij Famia Planea in Dakota. Deelnemers betalen 10 florin en krijgen daarvoor een T-shirt van de campagne, water en fruit. Tickets zijn te koop bij Famia Planea en bij sportinstituut Ibisa. Aan de wandeling gaat een warm-up met zumba vooraf. Mon Plaisir steunt de wandeling en neemt met leerlingen deel. Tijdens een andere wandeling, op zondag 8 december, wordt geld ingezameld voor de protestantse kerk. De route van 5 km gaat van de Community Church naar Seroe Colorado en weer terug. Inschrijven kan bij Ibisa, voor 10 florin per persoon..

Politie-aspiranten actief voor milieubescherming

Leerlingen van Colegio San Hose luisteren naar agenten die over het milieu uitleggen.

ORANJESTAD — De politie is al enige tijd behoorlijk actief op gebied van milieubescherming en -preventie. Zoals in Noord laatst met optredens tegen illegale vuilstortplaatsen; de aanpak van illegale garages en ook voorlichting op school.

legale) proberen te bewegen om hun zaken goed te regelen.

De politie heeft een informatie-avond gehouden voor garagehouders en daarbij ook een schema alsook brochure uitgedeeld die ze heeft opgesteld. Op die manier kunnen de bedrijven zien welke stappen ze moeten ondernemen. Wie meer informatie wenst, kan bellen naar 583-0980 tussen half negen 's morgens en half vier 's middags. Verder is de politie actief op scholen om kinderen voor te lichten over milieubescherming en zelfs over recycling van afval. Dat gebeurde afgelopen week in ieder geval op de Caiqueto School en Colegio San Hose.

Agenten, met grote hulp ook van politie-aspiranten, proberen hiermee hardnekkige milieuproblemen op te lossen die al jaren bestaan. Zoals dus de kwestie van illegale dumps en plekken waar afval wordt verbrand. Nieuw in de strijd is het project van leerling-agenten die illegale garages in kaart brengen en met voorlichting de garagehouders (ook de

Ingezonden
Cultureel erfgoed

HET VERDRAG inzake de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed werd op 15 augustus 2012 door het Koninkrijk geratificeerd en geldt vanaf deze datum ook voor Aruba. Bij Ministeriële Beschikking is een commissie Implementatie Verdrag inzake de Bescherming van het immaterieel erfgoed benoemd. Deze commissie kreeg tot taak om zorg te dragen voor:

- het maken van een implementatieplan voor de introductie van het Verdrag inzake de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed
- het doen van voorstellen voor een nationale commissie immaterieel cultureel erfgoed
- het doen van voorstellen van beleid aangaande onderzoek, onderwijs en publieke voorlichting inzake immaterieel cultureel erfgoed.

genaamd Fundacion Herencia Cultural Inmaterial opgericht, waarvan ook de voorzitter en de secretaris Europese Nederlanders zijn. Het protest van Plataforma Herencia Cultural Aruba is gebaseerd op de wijze van implementatie van het Unesco-verdrag door de overheid, die nationale mechanismen in het leven heeft geroepen waarin mensen zitten die geen of onvoldoende kennis van zaken hebben betreffende onze cultuur. Zo kan er bij de uitvoering van hun werk niet voldoende inhoud worden gegeven aan de criteria van zorgvuldigheid en hoge waarheidsgedachte, wat bij Unesco zeer zeker hoog in het vaandel staat. In de door de bovengenoemde stichting uitgebrachte verslagen betreffende de Arubaanse cultuur zitten onjuistheden, dit als gevolg van onvoldoende kennis van onze cultuur. Unesco stelt in één van de artikelen dat iedere lidstaat van de conventie één of meer competente instellingen voor de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed, dat aanwezig is op zijn grondgebied, dient aan te stellen of

op te richten. De implementatie van dit verdrag is zeer veelomvattend en iedereen kan de *Convention for the safeguarding of the intangible cultural heritage* raadplegen op www.unesco.org. Unesco stelt ook dat wereldwijd processen van globalisering en sociale transformatie, naast de voorwaarden die ze creëren voor hernieuwd dialoog tussen gemeenschappen, ook aanleiding geven tot ernstige bedreigingen van achteruitgang, verdwijning en vernietiging van het immaterieel cultureel erfgoed, in het bijzonder ten gevolge van en gebrek aan hulpmiddelen om zulk erfgoed te beschermen. Dit geldt zeer zeker voor Aruba. Unesco erkent dat gemeenschappen, met name inheemse/autochtone gemeenschappen, groepen en in sommige gevallen individuen een belangrijke rol spelen bij het produceren, beschermen, onderhouden en opnieuw creëren van immaterieel cultureel erfgoed, en aldus bijdragen aan de verrijking van de culturele diversiteit en menselijke creativiteit. Dit immaterieel cultureel erfgoed, dat van generatie op generatie wordt

overgedragen, wordt voortdurend opnieuw gecreëerd door gemeenschappen en groepen in reactie op hun omgeving, hun interactie met de natuur en hun geschiedenis en geeft ze een gevoel van identiteit en continuïteit. Hierdoor wordt het respect voor culturele diversiteit en menselijke creativiteit bevorderd. In het artikel van *Amigoe* van 13 november 2013 stelt de stichting dat het niet om Aruba's cultuur gaat, maar om cultuur op Aruba. Wij zijn het niet mee eens. Het gaat om Aruba's cultuur. De minister zegt in het artikel dat hij zich er nog over buigen moet. Het lijkt ons dat de mi-

nister ruimte laat voor andere meningen.

In hetzelfde artikel wordt de indruk gewekt dat ons protest gelijk staat met racisme. Het kan verkeren! Voor alle duidelijkheid. Wij zijn niet gekant tegen Europese Nederlanders en andere mensen die van buiten naar ons land komen, maar wij zijn wel gekant tegen iedere vorm van intellectueel dédain, cultureel ethnocentrisme en eurocentrisme.

PLATAFORMA HERENCIA CULTURAL DI ARUBA (namen bekend bij redactie) Aruba

De redactie van Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

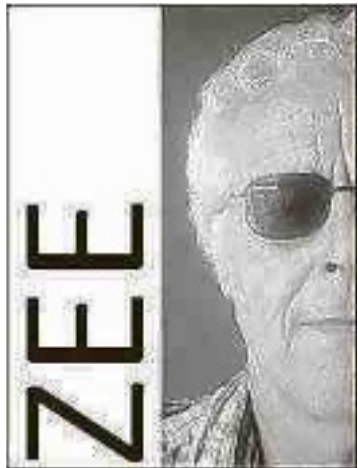
COLUMN

Solidariteit

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

In *Amigoe* van vrijdag schreven Renée van Aller en John de Vries een uitvoerig stuk over de economie, de pensioenen en de AOV. Een goed verhaal, al halen ze nogal wat overhoop. Misschien was het beter geweest om het over een aantal artikelen uit te smeren, want dit leverde mij veel hersengeknars op in mijn vrije weekend. Belangrijk punt in hun verhaal is een overheid die beter op de centen past en ook kleiner wordt en minder belasting heft. Als we als belastingbetaler meer te besteden hebben, gaat het ook beter met de economie. Ze illustreren dat met de Nederlandse situatie. Daar is onder leiding van liberalen van de VVD inderdaad al een hele tijd een aanval op de overheid aan de gang. De terugtrekkende overheid is al jaren een item in de Nederlandse politiek.

Privatisering was het eerste toverwoord. Lucratieve onderdelen van de staat werden zelfstandig en overgelaten aan het kapitalistische spel. Minder lucratieve onderdelen bleven natuurlijk bij de staat. Die werd op die manier een soort 'bad bank'. Of dat een goede zaak is geweest, is nog de vraag. Mijn oerdegelijke, saai Postbank werd verkwanseld en vervolgens meegezogen in

de bankencrisis. We moesten er geld bijleggen. De energie maatschappijen werden zelfstandig, fuseerden en werden opgekocht. Dat leverde eenmalig leuke bedragen op, maar veel winsten verdwijnen nu naar het buitenland. Het is niet genoeg, de overheid moet nog kleiner. De minder lucratieve onderdelen van de 'bad bank' zijn aan de beurt. Privatisering is niet mogelijk, afschaffen kan wel. Een nieuw toverwoord duikt op: participatie-samenleving. We gaan minder zorg verlenen. Wie in de problemen komt, moet maar een beroep doen op zijn sociale netwerk. Dat is nodig, want de verzorgingsstaat schijnt failliet te zijn. Daar ben ik niet van overtuigd. Er is veel mis, maar dat kun je ook veranderen zonder dat je de basis onder het systeem wegslaat. Het is evenwel politiek en de slinger slaat dan soms ineens naar de andere kant. Pas de verzorgingsstaat aan, kies voor een nieuw systeem dat je wat mij

betreft de zorgzame samenleving noemt, maar gooi niet het kind met het badwater weg. Ik heb weinig principes, maar wel gevoel voor solidariteit en ik wil graag dat solidariteit centraal blijft staan. Zelf ben ik gezegend met een goede gezondheid en heb dus eigenlijk veel te veel premie voor ziektekosten betaald in mijn leven. Dat deed ik graag uit solidariteit met de mensen die het minder getroffen hebben. Uit solidariteit zorgen we voor bejaarden, zieken, gehandicapten en iedereen die verder zorg nodig heeft. En dat moeten we niet minimaal doen, maar optimaal. In Nederland gebeurt alles vijftig jaar later. Wie dat beweerd heeft, is onduidelijk, maar na die vijftig jaar duurt het vaak nog tien jaar voordat Aruba aan de beurt is. Dat is niet erg, dat is mooi. We kunnen dan leren van de fouten van de anderen. Dat doen we overigens lang niet altijd. We voerden op onze scholen de basisvorming in, terwijl die in Nederland al mislukt was. Niet zo slim. Laten we nu slimmer zijn. Laat op Aruba het principe van de solidariteit overeind blijven. Stop de participatie-samenleving bij onze landsgrenzen. De Sociaal Dialoog is volop aan de gang, ik hoop dat solidariteit een belangrijk item wordt. In de ogen van Van Aller en de Vries ben ik nu vast een linkse populist. Het zij zo. Liever een maatschappij met solidariteit dan het liberale 'met zijn allen voor ons eigen'.

UITNODIGING

"Laten we samen vieren"

Feestelijke opening van onze nieuwe vestiging te Hato

Datum: Zaterdag 30 november, 2013
Tijd: 18:00 - 21:00
Plaats: Hato Branch / naast ELMAR

Optredens van Katatumbito, Nutzbeatz en Rincon Boyz.

Er zullen ook activiteiten zijn voor de kinderen en onze nieuwe rotonde zal voor het eerst worden verlicht.

Wij verheugen ons op uw aanwezigheid!

Arubabank® understands

Overheid bereid HNO volledig te financieren

WILLEMSTAD — Mocht blijken dat private partijen uiteindelijk niet bereid zijn te financieren in de bouw van het nieuwe ziekenhuis in Otrobanda (Hospitaal Nobo Otrobanda, HNO) dan zal de overheid het project zelf voor 100 procent financieren. Dat laat de overheid weten in de algemene beschouwing van de nota van wijziging op de begroting 2014 teneinde de directe en indirecte financiering van HNO meerjarig te regelen.

De kosten voor het bouwen van een nieuw ziekenhuis zijn geraamd op 397,1 miljoen gulden. De lening wordt aangewend voor de financiering van de bouw, medische inrichting en het IT-systeem van het nieuwe ziekenhuis. De regering heeft aangegeven dat voor de financiering van HNO de voorkeur uitgaat naar een verdeling van 70 procent publieke financiering en 30 procent private financiering 'die overeenkomstig de Memorandum of Understanding (MoU) een goede balans voor de business case, de collectieve lasten en het investeringsklimaat weergeeft'. Het is het streven om dat ook te realiseren. "Diverse private partijen hebben reeds aangegeven graag gezamenlijk te willen participeren." Zeer recent zijn enkele van deze partijen ook gezamenlijk in gesprek geweest met Usona. "De wil om mee te doen met de financiering is daar nogmaals naar voren gekomen en 30 procent werd haalbaar geacht." De overheid realiseert zich wel dat het niet eenvoudig zal zijn om private middelen al op zo'n korte termijn integraal beschikbaar te stellen.

"Gezien de looptijd van het project hoeven de middelen echter ook niet al integraal begin 2014 beschikbaar te zijn. Bij voldoende comfort (op basis van de business case) en afspraken met de overheid hierover kunnen waarschijnlijk al wel toezeggingen worden gedaan."

Mocht het blijken dat private partijen het beoogde bedrag niet volledig kunnen financieren, dan wel onaanvaardbare eisen hebben ten aanzien van bijvoorbeeld de rentepercentages of looptijd, dan zal de overheid haar participatie verruimen. "Er kunnen geen leningen worden aangegaan die resulteren in een niet-sluitende business case. In dat geval zal de overheid haar wens voor een 70-30 verhouding laten varen en 100 procent publiek financieren. De regering kan een dergelijk 'dubbelbesluit' nu reeds nemen."

Mocht dus blijken dat alsnog geen overeenstemming wordt bereikt met de private partijen, dan kan de regering in de loop van 2014 alsnog besluiten om via de eerste supplettoire begroting de volledige 100 procent middels een obligatielening

te verkrijgen.

Wettelijk vast

In de business case wordt gerekend met een bepaald niveau van inkomsten voor het HNO gebaseerd op productie en inkomsten van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) uit 2010, met een jaarlijkse indexering (inflatiecorrectie) van 3 procent. De regering heeft de intentie de indexering wettelijk te verankeren. De financierings-systematiek in de zorg staat daar los van.

In geval van tarieven (waar momenteel nog sprake van is) zouden de tarieven met 3 procent per jaar worden geïndexeerd, bij budgetfinanciering zou het budget jaarlijks met 3 procent worden geïndexeerd.

Het plan van de regering is verder om het Sehos een vrijwaring te geven van uitstaande loonbelastingverplichtingen van 17 miljoen gulden bij de Ontvanger per 1 december 2013. Dit heeft, volgens de regering, geen consequenties op de begroting. "Loonbelasting wordt conform het kassysteem verantwoord, en zijn in de ramingen voor 2013 en 2014 niet opgenomen." Tevens zal bij het eind van de transitiefase het uitstaande voorschot van 10 miljoen gulden van het Land aan Sehos zijn kwijtgescholden.

Efficiëntie

Ook de huidige inefficiën-

tie in het ziekenhuis biedt, aldus de regering, mogelijkheden om binnen de (geïndexeerde) financiële kaders meer zorg te leveren voor hetzelfde geld en daarmee een groot deel van de groei in de vraag voor zorg door vergrijzing te kunnen betalen. "Een reden temeer om als overheid veel meer grip te willen krijgen door middel van een goed tariefstelsel met reële prijzen. De budgetfinanciering is daarvoor een goed instrument."

Personeelskosten

De precieze invulling van de besparingen op de personeelskosten ka de overheid nog niet maken. "Het komende jaar zal Usona samen met het Sehos werken aan een transitieplan. De mogelijkheden anders en effectiever te werken dan in het huidige Sehos zijn vanuit gebouwslogistiek evident. Het grote aantal werknemers in het Sehos ten opzichte van andere ziekenhuizen wijst ook sterk in die richting.

Waar de mogelijkheden zich voordoen zal tijdens het opstellen van dit transitieplan duidelijk moeten worden. Hoe die besparingsmogelijkheden vervolgens geëffectueerd kunnen worden kan ook dan pas duidelijk worden. Overigens betreft het een bedrag dat minder dan 2 procent van de totale ziekenhuisbegroting bedraagt."

Julianabrug vrijwel naar 'nieuwstaat' terug gebracht

Foto: Ken Wong

Bert van Leeuwen toont de minuscule staalkogeltjes die met 400 kilometer per uur op het te reinigen oppervlak 'gebombardeerd' worden. De methode staat ook bekend als 'Shotblasting'. Voordat de 3,5 centimeter dikke onder-asfaltlaag aangebracht kan worden, wordt een betumekleeftlaag aangebracht die het kruipen van asfalt tegen moet gaan. Pas dan wordt een toplaag van 3,5 centimeter asfalt aangebracht.

Vervolg van pagina 1

Van Leeuwen stelt dat de werkzaamheden die voortgaan aan het uiteindelijk asfalteren van de brug, binnen de planning zijn afgerond. Het bedrijf Service Groep, dat in Nederland nauw samenwerkt met Ro-wij Bouwchemie BV (laatstgenoemde bedrijf is ook op Curaçao gevestigd), is benaderd via MNO Vervat, om de stalen constructie van de brug die onder het wegdek ligt, te 'kogelstralen' ofwel te reinigen. Gedurende dit proces worden er machinaal, met 400 kilometer per uur, ongeveer 2,5 millimeter stalen kogeltjes op het te reinigen oppervlak 'gebombardeerd'. Dit levert een schoon oppervlak op dat tevens is opgeruimd. Van Leeuwen vergelijkt het ruw maken, met het proces dat bijvoorbeeld aan schilderen voorafgaat. "Voordat men schildert dient men het oppervlak te reinigen en ruw te maken waardoor de verf beter hecht. In dit geval betreft het coating, en vervolgens een laag dakbedekking dat waterwerend is en waardoor het staal beter gepreserveerd blijft. Aangezien wij in Nederland vrij veel aan brugonderhoud en bouw doen, meen ik uit ervaring de inschatting te kunnen doen dat het staal van de brug, pas over 25 jaar weer een groot onderhoud toe zal zijn", aldus Van Leeuwen. Zijn eigen bedrijf, Van Leeuwen Industrial Group, specialiseert zich in het ombouwen van kogelstraal machines waardoor deze dagelijks langer kunnen worden ingezet en een gro-

tere reinigingsefficiëntie weten te behalen. "Gedurende de samenwerking met de lokale dienst Openbare Werken (OW) is het duidelijk gebleken dat men vol overgave aan het grote onderhoud is begonnen en zeer verantwoordelijk met de uit te voeren taken omgaat. Dit natuurlijk ook mede door het ongeval uit het verleden (waarbij 46 jaar terug de in aanbouw zijnde Julianabrug in elkaar stortte, red.) waardoor men natuurlijk extra alert en voorzichtig is. En zo hoort het ook. Ondanks dat het kogelstralen in Nederland een bekende en alom gehanteerde methode is, zag ik dat men zich hier vooraf eerst goed ervan wilde vergewissen hoe onze methode werkt, alvorens wij van start mochten gaan. Wij hebben dan ook meteen een demonstratie gegeven op een stuk, en daarop direct metingen verricht." Hij meldt dat er lokaal vijf mannen zijn opgeleid die bij de uitvoer van fase 2 – die in maart van start gaat – ook bij het kogelstraalproces betrokken zullen worden.

Van Leeuwen licht toe dat er dagelijks ongeveer 55 personen werkzaam op de brug waren, in ploegendiens van twaalf uur op en en twaalf uur af. "Zeker overdag was dat soms voor ons uit Nederland (vijf man in totaal, red.) wel even wennen in verband met de hoge temperaturen. Verder was het soms wel even spannend, gezien de regenperiode. Kogelstralen wordt in Nederland altijd onder een afkapping uitgevoerd om-

dat het behandelde oppervlak niet in aanraking met regen mag komen. Zelfs een druppel regen levert al een vlek corrosie op. We hadden iemand die de wolken dus voortdurend in de gaten hield, en als de Tafelberg mistig werd wisten we dat we onmiddellijk hetgeen we hadden gestraald, meteen met coating moesten behandelen omdat deze een droogtijd van een kwartier heeft. Vanaf de Tafelberg tot aan de brug hadden we meestal een kwartier spel-

ling. Op de vraag of het klopt dat er op de brug laswerkzaamheden zijn uitgevoerd en of dat wel een geijkte methode is, luidt zijn antwoord als volgt: "In het verleden dacht men dat lassen per definitie het materiaal verzwakt maar inmiddels zijn de ontwikkelingen zodanig dat vandaag de dag de consistentie van het materiaal anders is. Het lassen van staal levert een stevigere verbinding op. Als men bedenkt dat men vroeger platen met bouten en moeren aan elkaar bevestigde, die op een afstand van elkaar geplaatst werden, dan kan men zich bedenken dat de spatie tussen de aanhechtpunten minder sterk zijn." Hij stelt dat de laswerkzaamheden op de brug, aan de afscheidingsplaat tussen het looppad en het wegdek hebben plaatsgevonden en dat deze plaat waar nodig vernieuwd is. "De laswerkzaamheden zijn door een lokaal bedrijf uitgevoerd, dat uit de petrochemische industrie komt. Ik kan slechts stellen dat de deze jongens uiterst professioneel te werk zijn gegaan."

'Monetaire unie met Curaçao opbreken'

Vervolg van pagina 1

Los van elkaar berekend, vertoont de balans van de lopende rekening van St. Maarten een surplus van 170 miljoen gulden. Curaçao komt tot een tekort van 1573 miljoen gulden. Het hele tekort op de balans van de lopende rekening van de monetaire unie wordt dus veroorzaakt door Curaçao, terwijl de bijdrage van St. Maarten het tekort iets vermindert, aldus de SER. De maatregelen die door de CBCS zijn genomen (de kredietbeperking, gevolgd door een krimpende groei) om gelduitgifte te verminderen en daarbij import af te remmen, hebben al een

schadelijk effect op de economie van St. Maarten. Deze maatregelen pakken een probleem aan waarvoor St. Maarten op geen enkele manier verantwoordelijk is.

Zonder de monetaire unie met Curaçao zou St. Maarten niet zijn deviezenvoorraad hebben aangesproken, en zou het in staat zijn geweest de voorraad op een zeer veilig niveau vast te houden, aldus de SER. Ook zouden minder leningen en het afbetalen van schulden mogelijk zijn geweest. "Nu wordt dit deel van onze betalingsbalans gebruikt om de tekorten van Curaçao te compenseren, terwijl onze import wordt beknot."

Bullet lening

De regering geeft aan dat de financieringsconstructie voor de bouw van het HNO een zogenaamde 'bullet' lening betreft. Gedurende de looptijd wordt enkel halfjaarlijks rente betaald en het geleende bedrag aan het eind van de looptijd in een keer afgelost. Ervan uitgaande dat de eerste lening dit jaar nog wordt aangegaan verschijnt de aflossing ineens dus voor het eerst op de begroting van 2043.

Advertenties Curaçao

Pieten Pret

Samen met Knutselpiet, Schminkpiet, Kleurpiet, Danspiet, Ballonnenpiet, Snoepgoedpiet en natuurlijk de Pret- Pret- Pretpieten maken wij er een SUPER FEEST van. Mis het niet!

Promenade SHOPPING CENTER

ZATERDAG 30 NOV. 10AM - 3PM

FREE SINTERKLAAS KIDS ACTIVITIES

SATURDAY 23 9 AM - 1 PM Schoentje versieren met

MONDAY 25

TUESDAY 26 4 PM - 6 PM Versierd Schoentje met inhoud ophalen bij Piet

WEDNESDAY 27

THURSDAY 28

FRIDAY 29

SATURDAY 30 2 PM - 3 PM Sinterklaas liedjes met Zjorzjoi! Sinterklaas deelt kadootjes uit! * 3 PM - 4 PM kids 0-2 jaar 4 PM - 5 PM kids 3-6 jaar 5 PM - 6 PM kids 7-9 jaar

* Koop uw Sinterklaas kado's bij Mensing's. Wij pakken uw kado's feestelijk in en uw kids ontvangen de kado's van de Sint op Zaterdag 30 November. Voor meer informatie kijkt u op onze facebook pagina.

Like us on facebook! facebook.com/mensings

OPEN DAILY NON-STOP 9:00 - 6:30 CHIT CHAT CAFÉ OPEN FROM 8:00! Schottgatweg Oost z/n • Tel. 737 0222

EXPERIENCE THE JOY OF GIVING...

Our corporate Christmas gifts have arrived!

THE WINE FACTORY

Caracasbaaiweg 2b Rotonde Salina tel: 461-2608 www.thewinefactory.an

REPECHAGE

RENEW-RESTORE-REVIVE

Holiday Special Packages:

Hydra Dew Express 24-Hour: (Alternative to Botox)

Repechage Relaxation Ritual: (Seaweed Facial, Hand & Foot Treat)

Kanshi Spa Ritual: (Head to toe bliss)

GIFT CERTIFICATE Available!!!

Spa & Centro Técnico Repêchage

Sta. Rosaweg 33-1 Tel +5999-7476729/6956829 Email: frainmaragencies@live.com

Rechter doet over 3 weken uitspraak

Zambezi draait om onrechtmatig handelen OM

KRALENDIJK — De verlichting van de patio van Fort Oranje brandde al in het donker toen rechter Irma Lips aankondigde dat zij de behandeling van de regiezitting in de Zambezi-zaak had afgesloten. Op 9 december doet zij om 09.30 uur op Bonaire uitspraak of de zaak tegen de Bonairiaanse ex-politicus Ramonsito Booi en ex-gedeputeerde Burney el Hage en zijn vrouw, Ginia, wordt voortgezet of dat er een eind komt aan de hel, die met name Booi en El Hage al vijf jaar doormaken, zoals hun raadsman, de Nederlandse advocaat Geert-Jan Knoops naar voren heeft gebracht tijdens de behandeling.

Foto: Ludo Nieuwens

Om 19.00 uur kwam er een einde aan de dagzitting. Die was om 09.00 uur begonnen met een tweënhalf uur durend pleidooi van de advocaat. Tegen de middag werd de zaak uitgesteld tot 16.00 uur op verzoek van de officier van justitie die daarmee de tijd kreeg om zijn antwoord op papier te stellen, om de dikke pakken documenten die door het advocatenteam van Knoops waren opgesteld te ontfangen. Het team had zich gedegen voorbereid en was goedbeslagen ten ijs verschenen. De kern van de verdediging draaide om de vraag of het OM ontvanke-lijk is en niet eigenmachtig de onderzoeksoverdracht van de rechters-commissarissen Veenhof en Adang heeft uitgebreid en aantijgingen erbij heeft gesleept, die al in een eerdere fase van het onderzoek door het gerecht terzijde waren geschoven. Dat maakt het onderzoek onrechtmatig, zo betoogt Knoops. Hij baseerde zich daarbij op advie-

zen van professor Jan Reijntjes, rechtsgeleerde en kenner van het Antilliaans recht. Hij suggereerde zelfs dat het OM heeft samengewerkt met Fundashon Bon Gobernashon en de weg heeft vrijgemaakt voor het indienen van het verzoek om de zaak te heropenen door die stichting. Ook wordt het OM ervan beticht onzorgvuldig te zijn omgesprongen met de strafdossiers, zodat *NRC Handelsblad* en de schrijfster van het boek 'De Tragiek van Bonaire', clandestien inzage hebben gehad en daarover hebben gepubliceerd. Daarmee is de privacy van de cliënten geschaad. Bovendien heeft de hele rechtsgang te lang geduurd. De zaak sleept al vijf jaar voort. De rechtsgang is door deze gang van zaken geschaad, aldus Knoops. Officier van justitie Angela had veel minder tijd nodig

dan zijn tegenpleiter en wees het beroep op onrechtmatigheid van het onderzoek van de hand. Weliswaar is de zaak terugverwezen door de rechters-commissarissen met een vervolgingsopdracht, maar dat houdt geenszins in dat het OM zich moet limiteren daarin. In het kader van die vervolgingsopdracht heeft het OM opsporingshandelingen verricht. Dat is gebeurd om nadere invulling te geven aan de vervolgingsopdracht. Alleen het OM beslist welke feiten worden onderzocht. Dat het OM zich niet heeft gehouden aan het enkel onderzoeken en voorbrengen van de twee zaken die in vervolgingsopdracht zijn genoemd, levert dan ook geen onrechtmatigheid op in de ogen van Angela.

De zaak werd bij gewoond door een schare familieleden van de vrouw van Burney

el Hage, de vrouwen in het wit gestoken. Ook Ginia el Hage droeg witte kleding. Op Bonaire is dat een teken dat vrouwen in een rouwverwerkingsperiode zitten. In dit geval in verband met het overlijden van een familielid. Maar wellicht heeft dat ook een te maken met de zaak zelf.

Grote afwezigheid in de zaal tijdens de ochtendzitting waren de leden van Fundashon Bon Gobernashon. Bij de middagzitting was Norwin Willem wel aanwezig. Maandagmorgen 9 december doet rechter Lips uitspraak of het OM onrechtmatig heeft gehandeld en dat de zaak definitief wordt gesloten of dat de zaak in maart 2014 wordt voortgezet.

Zie ook pagina 7
Advocaat Knoops over Zambezi-zaak: 'Liever vrijspraak'

Ramonsito Booi heeft alle vertrouwen in de goede afloop van de zaak.

Reorganisatie KPC niet de oorzaak van stijgende criminaliteit

WILLEMSTAD — De stijgende criminaliteit op het eiland is niet te wijten aan de reorganisatie binnen het politiekorps KPC. Dat is de perceptie die men wil creëren, zegt de KPC-verandermanager Alvin Daal.

Minister van Justitie Nelson Navarro (Pais) is ervan overtuigd dat georganiseerde criminaliteit op het eiland de oorzaak is van het stijgende aantal criminele activiteiten. Dit zei hij tijdens de persconferentie over het voorlopige rapport van de Commissie van Onderzoek naar de dood van Luigi 'Pretu' Florentina, die een van de verdachten in de zaak Magus was. De korpsleiding heeft inmiddels diverse maatregelen genomen om de criminaliteit de kop in te drukken. Reorganisatie van het politiekorps is

volgens de leiding essentieel om dit te bereiken. Er zijn inmiddels al diverse maatregelen genomen. De veranderingen binnen de organisatie worden echter sterk bekritiseerd. Zo wordt het stijgende aantal delicten gelinkt aan onder andere de sluiting en samenvoeging van de wijkbureau's (waardoor het KPC straks uit vijf politiestations bestaat) en de introductie van de nieuwe lijn 917. Daal is zich ervan bewust dat veranderingen altijd voor frustraties zorgen. "Dat is niet anders bij het politiekorps.

Dat de maatregelen bijdragen aan het stijgende aantal geweldadige delicten is echter minder waar", voegt de verandermanager eraan toe. De korpsleiding staat wel open voor de kritieken en heeft juist er daarom voor gekozen de maatregelen eerst te simuleren. Hierdoor kan de leiding mogelijke problemen voorzien, aldus Daal.

Samenvoeging

In het kader van de reorganisatie zijn de politiebureau's Mahuma/Seru Fortuna en Brevengat per 1 november veiligheidssteunpunten geworden. Daarnaast kan men bij de politiebureau's Punda en Otrobanda van zeven uur 's ochtends tot elf uur 's avonds terecht voor niet-spoedeisende gevallen. Dit betekent echter niet dat er helemaal geen agenten aanwe-

zig zijn, zegt Daal. "Men kan daar niet meer terecht voor het doen van aangiften, maar de agenten patrouilleren wel in de buurt. Ook na sluitings-tijd van deze bureau's." Verder blijven de wijkbureau's Barber, Rio Canario en Montaña 24/7 bereikbaar voor alle gevallen en is de politie altijd telefonisch bereikbaar, voegt hij daaraan toe.

911 en 917

De introductie van een 'Call Center' via de lijn 917 lijkt zijn vruchten af te werpen, aldus Daal. Dat is het nummer dat men kan bellen om minder spoedeisende gevallen te melden. Er komen meer meldingen binnen en door dit nieuwe systeem kan men beter onderscheid maken tussen de binnengekomen meldingen. Hierdoor kunnen de agenten op een effectievere

UdP: Overvallen op bejaarden te wijten aan regeringsbeleid

WILLEMSTAD — De samenwerkende gepensioneerdverenigingen verenigd in Unidat di Penshonadonan (UdP) meent dat het stijgende aantal overvallen op bejaarden, te wijten is aan het slechte regeringsbeleid. Dit zegt de organisatie naar aanleiding van een politiebericht over de overval op een 83-jarige vrouw in haar eigen woning.

Het lijkt erop dat bejaarden het doelwit zijn geworden van overvallers die op zoek zijn naar goud en dergelijke, aldus UdP. Het aantal gevallen blijft stijgen. "De oneerbiedige manier waarop de regering zelf omgaat met de gepensioneerden en bejaarden op het eiland, draagt bij aan deze negatieve trend", aldus UdP middels een persbericht. Volgens de organisatie nam de regering diverse maatregelen die als misbruik

aangemerkt kunnen worden, zoals het verminderen van het aantal wijkbureaus ondanks eerdere protesten hiertegen. Tevens blijft de regering extra aandacht besteden aan de infrastructuur van wijken, in plaats van meer aandacht aan onder andere sociale controle op het eiland. UdP kreeg tijdens een vergadering met gepensioneerden op 26 augustus het mandaat om de regering

op deze negatieve trend te wijzen en om de regering op te roepen hiertegen op te treden. De organisatie wilde tevens om de tafel zitten met premier Ivar Asjes (PS) over deze problematiek en mogelijke resoluties hiervoor, maar de premier weigerde dit te doen en dat neemt UdP hem kwalijk. Als de regering niet wil optreden, zullen de bejaarden de straat opgaan om te protesteren. Volgens UdP laat dit protest niet te lang meer op zich wachten.

Participanten Tayer Soshal roepen hulp in van Francisca

WILLEMSTAD — Meer dan vijftig participanten van de sociale werkplaats Fundashon Tayer Soshal op Sta. Martha zijn vanmorgen in de bus gestapt om Jeanne-Marie Francisca, minister van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw, PS) te spreken.

De participanten weigeren het werk te hervatten zolang directeur Sharon Melfor daar de scepter zwaait. Een van de begeleiders is met de groep meegegaan om het protest in goede banen te leiden. Gisteren had directeur Melfor nog de hoop dat de staking, die vandaag zijn twaalfde dag ingaat, vandaag tot een einde zou komen. Pastor Curtis Meris en een psycholoog zouden vandaag ook op de werkvloer zijn om begeleiding te bieden. Het conflict tussen de participanten en de directie is ontstaan nadat minister Francisca het bestuur en de directie op non-actief had gesteld wegens mishandeling en uitbuiting. De rechter oordeelde echter dat de minister de schorsing ongedaan moest maken. Sindsdien tonen de participanten hun onvrede met de uitspraak door te staken.

Advertenties Curaçao

Eindejaars Campagne 2013

Prijzenpot Nafls. 10.000,-

Win verschillende geldprijzen. Bij aankoop van elk nafls. 25,- krijgt U een lot

samsom

Jan Noorduijnweg, Chobolobo, Colon, BoekPlus

Trekking 31 december 2013

PS: De Geus vóór werknemers weg

WILLEMSTAD — Coalitiepartij PS voert de druk op UTS-directeur Paul de Geus verder op. PS-Statelid Jaime Cordoba is van mening dat De Geus moet vertrekken vanwege het door hem gevoerde beleid bij UTS. Met name de 200 personen die de UTS-directie wil laten afvloeien zijn een doorn in het oog van de PS.

De UTS-directie houdt vandaag een persconferentie om haar visie te geven op de recente ontwikkelingen bij het telecombedrijf. De persconferentie komt na dagen van kritiek vanuit de politiek op het voornemen van UTS om 200 man, eerst via vrijwillig ontslag en als dit niet lukt, via gedwongen ontslag af te laten vloeien. Het telecombedrijf stelt al alles gedaan te hebben om in zijn uitgaven te snijden, maar dat het op dit moment de personeelslast niet meer kan dragen. De persconferentie komt daags voordat de Raad van Commissarissen (RvC) van UTS in de wekelijkse vergadering van de Raad van Ministers (RvM) verschijnt. De RvC werd door minister Earl Balborda (Ver-

keer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, PNP) ontboden om zich in de RvM te verantwoorden voor het beleid bij UTS. PNP-Statelid Humphrey Davelaar, de partijleider van Balborda, heeft inmiddels al aangegeven dat niemand gedwongen ontslagen kan worden, voordat er een audit bij het bedrijf heeft plaatsgevonden. Voor vandaag staat er ook een vergadering van UTS-vakbond Sitkom op de agenda. In het SSK-gebouw aan de Schouwburgweg houdt de vakbond een vergadering met haar leden over de laatste ontwikkelingen bij UTS. De vakbond is er voorstander van om een interim-management bij UTS aan te stellen en dringt er bij de regering op aan om het bedrijf te redden. Cordoba kan zich prima vinden in de stelling van de vakbond. Hij is van mening dat voordat er mensen ontslagen worden, De Geus eerst weg moet. Het Statelid houdt De Geus verantwoordelijk voor de mislukte miljoeneninvesteringen in het buitenland en een vijandige houding richting Sitkom. Eerder al had fractiegenoot van Cordoba, Sherwin Leo-nora aangegeven dat de UTS-directeur weg moet.

We cordially invite everyone to participate in this special Lecture

The Individual is Cosmic

The Ultimate Health Retreat

Awaken Your Brain:

The Machinery for Health, Happiness, Success and Enlightenment

The Best Thing You Can Do for Your Brain and Body

Capture the Fort—

Align Your Prefrontal Cortex with Vedic Sequence

Go for the Highest First

This lecture explains how to take advantage of the scientific fact that your prefrontal cortex is your top executive, managing everything in your life. The entire lecture will explain how to allow you to align your prefrontal cortex with the perfect sequence of Veda and the Vedic Literature, the Constitution of the Universe. Once your prefrontal cortex is aligned properly then more and more bliss and unbounded fullness in Unity Consciousness will automatically be yours.

Aligning Individual Intelligence with Cosmic Intelligence

Presentation with live EEG brain mapping showing the prefrontal cortex in action.

Lecturers, World Leaders in Brain Research

Alarik Arenander, Ph.D., Director, Brain Research Institute; President, The Leader's Brain

Cynthia Arenander, Ph.D.

Date & Time: Thursday November 28, 2013, 19:30-21:30 Hours

Location: St. Martinus University at Scherpenheuvel

Organized by: Universidad Maharishi de Latino America y el Caribe (UMLAC)

Coordinators: Carl Camelia (tel 510 4058; carl@ccamelia.com), Fecco Oleana (tel 510 0937; feccoleana@hotmail.com)

50 YEARS 1963 ANNIVERSARY

SUIT - CELEBRATION

Wulfsen & Wulfsen

50 years in the Caribbean!

join our celebration special and get ready for all your celebrations !

30% discount all suits & matching free tie

last few days TILL SATURDAY NOVEMBER 30

wulfsen & wulfsen

CURACAO - ARUBA

don't miss it ...!

Curaçao laat kansen liggen in digitale sector

DEN HAAG — Curaçao en de overige eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen laten kansen liggen met betrekking op het gebied van Informatie en Communicatie Technologie (ICT). Dat zei Miguel Goede, voormalig rector magnificus van de Universiteit van de Nederlandse Antillen, vorige maand tijdens de bijeenkomst van de Vereniging Antilliaans Netwerk (VAN).

Goede constateerde dat het Caribisch deel van het Koninkrijk een uitstekende digitale infrastructuur heeft en binnenkort zelfs een van de grootste datacentra ter wereld, maar zelf onvoldoende gebruikmaakt van de mogelijkheden die dat biedt. “Kansen blijven daardoor onbenut om op een innovatieve wijze oplossingen te formuleren voor complexe sociaal-economische en ecologische vraagstukken”, aldus VAN in een persbericht. Volgens Goede zijn er drie belangrijke oorzaken voor die terughoudendheid: de inwoners van de eilanden zijn te veel gefocust op

ontwikkelingen op hun eigen eiland en hebben daardoor geen oog voor mondiale ontwikkelingen. Bovendien wordt kennis ervaren als bedreigend door politici en topambtenaren. “Kennissen vinden ze belangrijk, maar kennis niet. Antilliaanse politici zijn nationalistisch en populistisch. Dit is geen juiste houding om mee te doen met de digitale wereld, waar alles draait om kennis”, aldus VAN. De derde oorzaak is het gebrek aan aandacht voor ICT in het onderwijs. Curaçao heeft momenteel geen minister die zich specifiek met onderwijs bezighoudt en de functie heeft sinds de ontmanteling van de Nederlandse Antillen een groot verloop gehad. Het kost de grootste moeite om een project als ‘Elk kind een laptop’ van de grond te krijgen. VAN besloot de avond met een oproep aan politici en ambtenaren om meer aandacht te schenken aan ontwikkelingen en kansen binnen de ICT. “Barrières als naar binnen gericht zijn, wantrouwen van kennis en verwaarlozing van onderwijs, moeten overwonnen worden.”

Palm naar WTO-congres in Indonesië

WILLEMSTAD — Minister Stanley Palm (Economische Ontwikkeling, Pais) zal begin december aan de negende ministeriële conferentie van handelsorganisatie WTO deelnemen. Palm zal aan het hoofd staan van een Curaçaose delegatie die aan het overleg in Indonesië zal deelnemen.

Volgens Palm is het van belang dat Curaçao de conferentie bijwoont. “WTO is de organisatie die de internationale handel faciliteert. De internationale handel is van belang voor Curaçao omdat het bijdraagt aan onze economie, meer banen creëert en ervoor zorgt dat er meer geld in omloop komt.” Deelname

aan de conferentie maakt ook deel uit van het streven van de regering om Curaçao meer te gaan ontwikkelen als een regionale hub voor goederen en diensten. Door aan de WTO-regels te voldoen zal het eiland op een grotere schaal internationaal handel kunnen drijven. Het eiland streeft er ook naar om

in de nabije toekomst onafhankelijk lid te worden van de WTO.

Curaçao zal op Bali, waar de WTO-conferentie dit jaar wordt gehouden, deel uitmaken van de Koninkrijksdelegatie. Ook een Sintmaartense delegatie zal hiervan deel uitmaken. De Curaçaose delegatie zal verder bestaan uit onder meer de directie van de internationale economische betrekkingen van het ministerie van Economische Ontwikkeling en vertegenwoordigers van de Douane en adviseurs van de minister.

Winair is er klaar voor

Robert Gibbs en Claudius Buncamper van Winair.

WILLEMSTAD — Vliegmaatschappij Windward Islands Airways International (Winair) is er klaar voor. Vanaf 15 december gaat de Bovenwindse maatschappij met een nieuw toestel vliegen op Curaçao en Sto. Domingo.

In het Renaissance-hotel werd afgelopen vrijdag daarom een receptie gegeven om nader kennis te maken met een deel van het management van Winair, Robert Gibbs en Claudio Buncamper. Met 115 werknemers wordt gevlogen op bestemmingen rond St. Maarten en vanaf 15 december dus ook

Sto. Domingo, Curaçao, Anguilla en Tortola. De vluchten tussen Sto. Domingo en Curaçao zijn op woensdag en zondag. Vanuit Sto. Domingo vertrekt het vliegtuig om twaalf uur 's middags en komt dan om twee uur aan op Curaçao, om half drie vertrekt de vlucht weer naar Sto. Domingo, waar het toestel om half vijf arriveert. In februari van het volgende jaar staan er nog meer uitbreidingen op het programma. Winair wil dan ook gaan vliegen op Puerto Rico via Anguilla, Dominica en Guadeloupe. Meer info op www.fly-winair.com.

Nieuw BINNEN

Steps, springtouwen, fitballs, fitness ballen en nog veel meer!

de Jongh's sporthuis

Schottegatweg Oost 211
tel. 461-1877 of 461-2972

Aan de slag voor een lach!
clinidowns.nl

TOYOTA
YARIS
2014

GARAGE CORDIA BV ...naturally

Kaya Jacob Posner 39
Tel: 461 5644
www.garagecordia.com

We are proud to present you the new Toyota Yaris 2014. Come visit us on Saturday, November 30th from 9am – 3pm

It's all new... it's all you!

Wetsvoorstel ‘Aanwijzing vermoedelijke verwekker’ ingediend

WILLEMSTAD — In het kader van de internationale Dag voor de Uitbanning van Geweld (tegen vrouwen) gisteren, diende de vrouwenstichting Seda onlangs het wetsvoorstel ‘Landsverordening aanwijzing vermoedelijke verwekker’ in bij de minister van Justitie, Nelson Navarro (Pais).

Het concept is samengesteld onder leiding van de deskundigen op het gebied van justitie, Erwin Demei en Jan de Boer. Met de inwerkingtreding van deze wet zal in de toekomst de naam van de juridische vader van een kind op de geboorte-akte genoemd worden. Een juridische vader is meestal de biologische vader (de verwekker), die in familierechtelijke betrekking staat tot het kind. Het kind erftevens van de juridische vader en draagt zijn achternaam. Deze wet biedt later de mogelijkheid aan de moeder (of de Voogdijraad namens haar), om Kranshi op te dragen de naam van de biologische vader van een kind op het geboorte-akte te zetten. De moeder moet eerst de eed afleggen, noemt vervolgens

Minister Navarro neemt het wetsvoorstel in ontvangst.

de naam van de vader en een deurwaarder zal hierna de genoemde man bezoeken om van hem bevestigd te krijgen dat hij de vader van het kind is. Als de man weigert te bevestigen dat hij de vader van het kind is, kan de moeder naar de rechter stappen om een DNA-test af te dwingen. Dit laatste is sinds vorig jaar mogelijk. Seda-voorzitter Meyrtha Leetz-Cijntje wijst op het belang hiervan en haalt daarbij het kinderrechtenverdrag waarin benadrukt wordt aan dat elk kind het recht heeft om een juridische vader te hebben. Uit onderzoeken van de vrouwenstichting blijkt dat nog steeds 25 procent van de kinderen op het eiland geen juridische vader heeft, wat zeer negatieve gevolgen heeft voor de toekomst van het kind, aldus de voorzitter. Seda wil met het wetsvoorstel hier verandering in brengen. Volgens de voorzitter is de rol van Voogdijraad in deze zaak heel belangrijk. De Voogdijraad moet duidelijk aan de moeders uitleggen dat het zeer belangrijk is voor de ontwikkeling en toekomst van het kind om een juridische vader te hebben.

Advertenties Curaçao

Fiansa Duradero

Kontribuyendo na nos medio ambiente usando energia duradero

Fiansa Duradero ku interes atraktivo ta e oportunidad ku PSB Bank ta ofresé na su klientenan i komunidat di Kòrsou pa nan tambe por kumpra aparatonan ku ta dirigí riba spar energia pa nan kas. Banda di e aparatonan ku ta spar energia, klientenan di PSB por kumpra un instalashon kompletu di pènel solar pa asina hasi uso di energia duradero i tambe spar sèn riba gastu di koriente na kas i negoshi.

Pa mas informashon por pasa libremente na un di nos filialnan na Punda òf na Golsco òf por yama number di telefon 432-2002 / 432-2000

www.psbbanknv.com

Eindejaars Campagne 2013

Prijzenpot Nafls. 10.000,-

Win verschillende geldprijzen. Bij aankoop van elk nafls. 25,- krijgt U een lot

Jan Noorduyneweg, Chobolobo, Colon, BoekPlus

Trekking 31 december 2013

Celebrate the Season of Gifts

GIVENCY PLAY FOR HIM
100ML EDT
75ML SHOWERGEL
75ML AFTERSHAVE

GIVENCY PLAY FOR HER
50ML EDP
75ML BODYLOTION
75ML SHOWERGEL

BEBÉ WISHES & DREAMS
100ML EDP
100ML BODYLOTION
100ML SHOWERGEL

TWEETY
100ML EDT
240ML SHOWERGEL

SUPERMAN
100ML EDT
240ML SHOWERGEL

The Yellow House La Casa Amarilla
PERFUMES & COSMETICS
PUNDA • SALIÑA

zylo
PERFUMES & ACCESSORIES
PUNDA • JAN NOORDUYNEWEG

www.theyellowhouse-zylo.com

TheYellowHouseZylo

GRAND OPENING

The Yellow House La Casa Amarilla @ FOKKERWEG 64

Boekenmarkt bij FMS

WILLEMSTAD — Fundashon Material pa Skol organiseert op 1 december een boekenmarkt.

Op deze dag zullen Papiamentstalige schrijvers worden uitgelicht, onder wie Denise de Jongh-Rekwest, Reginald Römer, Tio Ali en Herman ‘Manchi’ Pieters. Ook stichtingen als Fundas-

hon Editorial Sembra Buki en Fundashon Pierre Lauffer zullen aanwezig zijn. De verkoopprijs tijdens de boekenmarkt is laag. Sommige boeken kosten slechts een kwartje. De boekenmarkt vindt plaats op de tweede verdieping van Fundashon Material pa Skol tussen negen uur 's ochtends en vier uur 's middags.

Advocaat Knoops over Zambezi-zaak ‘Liever vrijspraak’

Foto: Ludo Nicolaas

Advocaat Geert-Jan Knoops (2e r.) bij het gerechtshuis in het Fort Oranje samen met zijn cliënten, Ginia el Hage-Cicilia (r.), Ramonsito Booi (l.) en Burney el Hage (2e l.), vlak voor het betreden van de rechtszaal voor de voortzetting van de zitting.

KRALENDIJK — De raadsman in de Zambezi-zaak, tegen de verdachten Ramonsito Booi, Burney el Hage en zijn vrouw Ginia el Hage-Cicilia, durft zich niet te wagen aan een voorspelling over de kans dat de zaak na 9 december wordt voortgezet.

door onze correspondent
Ludo Nicolaas

De rechter doet dan uitspraak of het Openbaar Ministerie onrechtmatig heeft gehandeld. “Het is een bijzondere zaak en er is geen harde uitspraak op dit gebied. Het zal voor het gerecht een heel moeilijke beslissing worden”, aldus de raadsman. Hoewel hij liever ziet dat zijn cliënten vrij worden gesproken, vindt hij toch dat de onrechtmatigheid van de zaak moet worden onderzocht. “Je kunt niet op grond van een onwettige rechtsgang komen aan een inhoudelijke beoordeling van een zaak.”

De uitleg van de officier van justitie, Leomar Angela, dat het een atypische zaak is, noemt Knoops een opmerkelijke uitspraak. “Het bevestigt het beeld dat ik heb geschetst, maar daarmee zegt hij zelf niet dat het onwettig is. U hebt gehoord dat wij geciteerd hebben uit een juridische analyse die gemaakt is door professor Jan Reijntjes,

toch niet de minste op dit gebied, die tot dezelfde conclusie komt.”

AIVD-schandaal

Hoewel het verdedigingsteam heeft aangekondigd ook het spionageschandaal van AIVD erbij te slepen, is dat echter gisteren niet ter sprake gekomen. Dat is echter nog helemaal niet van de baan, aldus de raadsman. Het zou in de middagen aan de orde worden gesteld. Daar heeft de verdediging zich ook op voorbereid. Maar dat is nu uitgesteld tot 9 december aanstaande. Knoops: “Wij hadden ons daarop voorbereid in het kader van dat tweede deel van de middag, maar door de situatie zijn wij er niet aan toegekomen, maar dat zal zeker nog aan de orde komen. Dat AIVD-traject dat naar buiten is gebracht via het *NRC Handelsblad* zal zeker wat ons betreft op 9 december aan de orde komen, als de zaak door gaat, want dat moeten wij nog afwachten. Want ook dat is geen onbelangrijk gegeven.”

Klaagschriftprocedure

Knoops is ervan overtuigd dat de beslissingen van de rechters-commissarissen, Van Veen en Adang, voldoende basis leveren om te concluderen dat het beslissingen waren die niet hadden mogen leiden tot een klaagschriftprocedure zoals ingesteld door Fundashon Bon Gobernashon. Daar

gaat de discussie ook over. De vraag is of een particuliere instantie een klaagschrift kan indienen tegen die beschikkingen. Daarover zegt professor Reijntjes dat het niet mogelijk zou moeten zijn. Daarbij hebben de rechters-commissarissen ook de overschrijding van de redelijke termijnen meegewogen en daar kan niet zomaar aan getornd worden, zegt Knoops.

Liever vrijspraak

Hoe moeilijk de beslissing ook zal zijn, toch kan de advocaat zich geen andere uitkomst bedenken als jurist, dan dat de zaak door de rechter zal worden beëindigd. Knoops: “Het is een hele moeilijke situatie omdat er geen eerdere uitspraken zijn op dit gebied. Het is heel complex. Het zal voor het gerecht ook een hele puzzel zijn om al die verschillende argumenten te wegen, ondanks de kans dat het proces wordt beëindigd om reden van onrechtmatigheid van het onderzoek, zou de raadsman het het toch beter vinden voor zijn cliënten, als zij volledig worden vrijgesproken van de beschuldigingen. “Als zij via een onwettige uitspraak naar huis gaan, zegt de burgerij snel dat het komt doordat een handige advocaat eraan te pas is gekomen. Maar het is wel zo dat wij er niet aan ontkomen dat wij dit wel moeten voorleggen. Wij leven in een rechtstaat. Dat betekent dat dit iedere burger zou kunnen overkomen en dat iedere burger in dezelfde positie hetzelfde verweer zou moeten voeren. Dat zijn nou eenmaal de spelregels van het recht. Maar de drie mensen zouden maatschappelijk het beste af zijn bij een uitspraak waarbij zou worden vastgesteld dat zij niet schuldig zijn. Maar het blijft belangrijk om ook de onwettigheid van de rechtsgang te onderzoeken, omdat je niet op grond van een onwettige rechtsgang kunt komen aan een inhoudelijke beoordeling van de zaak.”

BP boort meer dan ooit in Golf van Mexico

MEXICO-STAD — Drie jaar na de ramp met de Deepwater Horizon is BP helemaal terug in de Golf van Mexico. Nu er twee extra boorplatformen zijn bijgekomen, heeft BP er meer platformen dan ooit tevoren. Dat meldt IPS.

Drie jaar geleden vernielde een ontplofing het boorplatform Deepwater Horizon. Bij de ramp kwamen miljoenen vaten olie in de golf terecht. Het oliebedrijf oogstte veel kritiek voor de manier waarop het de ramp aanpakte.

De gevolgen voor de visserij en de ecosystemen zijn nog steeds niet te overzien. Maar drie jaar na de ramp is de olie-maatschappij helemaal terug in de Golf, met meer platformen dan ooit tevoren. Einde vorig jaar werden al twee nieuw platformen naar de Golf gesleept, en de voorbije weken volgden er nog eens twee. Een van de installaties, de West Auriga, is gespecialiseerd in werk op bijzonder grote diepte. Het andere platform, Mad Dog, raakte beschadigd bij Orkaan Ike in 2008 en is inmiddels gerepareerd.

“De toevoeging van deze nieuwe platformen is een teken van de het vitale belang van de diepzee in de Golf van Mexico voor de toekomst van BP”, stelt Richard Morrison, regionaal directeur voor BP in de Golf in een persbericht. “Het wijst op het engagement van BP voor de Amerikaanse economie en energie-onafhankelijkheid.” BP ziet de toekomst in de Golf groots. Het bedrijf wil het komende decennium jaarlijks minstens 4 miljard dollar investeren in de diepzee in de Golf, waar het vier grote olievelden exploiteert.

Particuliere verzekeringspasjes per 1 december geaccepteerd

PHILIPSBURG — De mogelijk duizenden particulier verzekerden op St. Maarten kunnen een zucht van verlichting slaken, nu zij hun pas per 1 december weer kunnen gebruiken als betaalmiddel bij hun huisarts.

Een persbericht van het Kabinet van de minister van Volksgezondheid Cornelius de Weever meldde gisteren dat de partijen tot een akkoord zijn gekomen over de kwestie van het verwerken van de indexering, ofwel cost-of-living adjustments (COLA) in de tarieven, na vele maanden van overleg tussen de huisartsenverenigingen en de verzekeringsmaatschappijen. De St. Maarten Insurance Association (SMIA) heeft het ministerie van Volksgezondheid meegedeeld dat er een akkoord is bereikt en dat de huisartsen de verzekeringspassen van de particuliere verzekeringsmaatschappijen en weer zullen accepteren, aldus het persbericht. De nieuwe tarieven zullen met ingang van 1 december in werking treden. Huisartsen weigerden de

kaarten als betaalmiddel sinds 27 december vorig jaar, waardoor de particulier verzekerden voor elk bezoek aan hun huisarts zelf moesten betalen en dit later moesten declareren bij hun verzekeringsmaatschappij. Eigen praktijkhouders verzochten om het tarief te mogen verhogen van 38 gulden (25 dollar) naar 56 gulden (31 dollar), wat volgens hen de inflatie van de tarieven voor de eerstelijnsgezondheidszorg moest dekken, die sinds 1999 ongewijzigd waren. Al voordat de overeenkomst gesloten werd, rekenden de huisartsen hun patiënten 56 gulden per consult. Patiënten klaagden dat ze maar een deel van hun verzekering terugkregen. Kaarten die niet werden geaccepteerd waren die van Nagico, Ennia, Fatum, Sagicor en Alico. De Windward

Islands Medical Association (Wima) stelde dat ze al onderhandelde met de particuliere verzekeraars sinds 2009. De artsen stelden dat ze van 2000-2012 geen COLA hebben ontvangen, wat neer zou komen op een verlies van 130 procent voor huisartsen en een besparing van 130 procent voor verzekeraars.

AANKONDIGING FAILLISSEMENT

Bij beschikking nummer EJ 123/2013 d.d. **21 november 2013** van het Gerecht in eerste Aanleg van Bonaire, St. Eustatius en Saba, zittingsplaats Bonaire, is de naamloze vennootschap **BONAIRE BAR & GRILL N.V.**, gevestigd te Bulevar Julio A. Abraham 60 te Bonaire, ingeschreven in het Handelsregister te Bonaire onder nummer 3111, in staat van faillissement verklaard, met benoeming van mr. P.L.R. Wefers Bettink tot rechter commissaris en met aanstelling van mr. drs. E. Bokkes van Bokkes Falkena Advocaten tot curator. Schuldeisers worden verzocht hun vorderingen, onder overlegging van bewijstukken, bij de curator in te dienen.

De curator,
mr. drs. E. Bokkes
Bokkes Falkena Advocaten
Pietermaai 1-7, Curaçao
www.bfadvocaten.com

Enthousiasme over ‘Skills’ vakwedstrijden

Foto: Afdeling Communicatie RCN

De winnende studenten poseren met hun certificaat, samen met enkele vakdocenten, studenten en vakdocenten uit Sint Eustatius en Saba, de bestuursvoorzitter van de SGB en de algemeen directeur van Skills Netherlands, die de proefwedstrijden heeft helpen begeleiden.

KRALENDIJK — Vijftientwintig mbo-studenten hebben tussen 20 en 22 november meegedaan aan het proevenement ‘vakwedstrijden Skills’. Die werden gehouden bij de Scholengemeenschap Bonaire (SGB). Volgend jaar zullen de besten onder de mbo-studenten worden gekozen, om mee te doen aan de regionale ‘Skills’ wedstrijden in Bogota, Colombia die in april plaatsvinden.

Tijdens vakwedstrijden nemen studenten van beroepsopleidingen het tegen elkaar op bij het uitvoeren van opdrachten, waarmee ze hun talenten, kennis en vaardigheden kunnen tonen. De studenten van de SGB namen het tegen elkaar op in zeven ‘skills’ die bij de SGB worden gedoceerd: koken en restaurantservice (hospitality), tegelzetten, pleisteren en dry wall systems (bouw), lassen (techniek), webdesign (media) en information network cabling (ICT). In november 2012 bezochten leraren en andere onderwijs-

professionals uit Caribisch Nederland de internationale World Skills vakwedstrijden in São Paulo, Brazilië. Daar maakten zij mee hoe in een enorme hal duizenden jongeren uit de regio Noord- en Zuid-Amerika en Canada, drie dagen lang werkten aan opdrachten, verdeeld over in totaal 59 vaardigheden.

Die kans zouden de studenten uit het beroepsonderwijs in Caribisch Nederland ook moeten, bedachten zij en ze besloten de stichting ‘Skills Netherlands Caribbean’ (SNC) op te richten. Deze

stichting valt direct onder de Nederlandse organisatie Skills Netherlands. In juli 2013 kende staatssecretaris Sander Dekker van Onderwijs aan de stichting een subsidie toe voor bekostiging van lokale en regionale Skills activiteiten in 2013 en 2014.

Er is de laatste jaren veel belangstelling voor vakopleidingen op Bonaire. De SGB biedt momenteel 23 erkende opleidingen aan, verspreid over de sectoren Zakelijke Dienstverlening, Hospitality, Techniek en Welzijn. De ROA CN (Raad Onderwijs en Arbeidsmarkt Caribisch Nederland) leidt werknemers binnen de bedrijven op tot leermeesters, die studenten tijdens stages of beroepspraktijkvorming een goede begeleiding kunnen geven. Anderzijds ont-

vangen de scholen vanuit het bedrijfsleven feedback over de aansluiting van het onderwijs op de dagelijkse beroepspraktijk.

De proefwedstrijden waren een groot succes. Docenten en management vonden het ‘inspirerend en leerzaam’, zegt mbo-teamleider Techniek Hein van Senten. Omdat de mbo-opleidingen op Sint Eustatius en de TVET2-opleidingen op Saba nog druk in ontwikkeling zijn en in afwachting zijn van een positieve beoordeling van de Inspectie voor het Onderwijs, mogen studenten van deze opleidingen nog niet meedoen aan de wedstrijden. Wel zijn er twee studenten uit Saba en Sint Eustatius naar Bonaire gekomen, om de allereerste wedstrijden bij de SGB alvast mee te maken.

Jubileumshow koor ‘Tutti Frutti’

KRALENDIJK — Grupo Tutti Frutti viert dit jaar haar vierde lustrum. Dat wordt met een muzikale show op 8 december aanstaande gevierd aan boord van het schip ‘Freewinds’ in de haven van Kralendijk. Op dat schip vond 20 jaar geleden ook het eerste publieke optreden plaats. Tutti Fruti werd eind september 1993 opgericht door enkele dames, die familie van elkaar waren. Op het repertoire stonden traditionele liederen, kerstliederen en eigen composities. Het eerste optreden aan boord van de Freewinds was op 13 december van dat jaar. Sindsdien heeft de groep meegedaan aan verschillende voorstellingen, waarbij het accent werd gelegd op het doen herleven van de Bonairaanse cultuur door middel van zang. De liederen, veelal zelf gecomponeerd, vertellen over de geschiedenis en cultuur van het eiland. Daarmee heeft de groep grote bekendheid verworven, zowel op als buiten het eiland. Tutti Frutti heeft diverse prijzen gewonnen tijdens festivals.

De toegangskaarten voor de show aan boord van de Freewinds kosten 15 dollar. De

kaartjes zijn verkrijgbaar bij Rose Bar Restaurant in Rincon, Boutique Vita, de

Flamingo Bookstore en bij de groepsleden. De show is van 17.00 tot 19.00 uur.

Advertenties Curaçao

TE HUUR
KANTOOR-/WINKELRUIMTE
te Rooi Catootjeweg 6
120 m2
betegeld, 3 airco's, alarm system, toilet.
1 maand borg.
Naf. 1800,- per maand.
Tel.: 560 9492

TE HUUR
hooggelegen woning te Cas Grandi
2 woningen onder 1 kap
2 slaapkamers met ingebouwde kasten en airco, 1 badkamer met warm water, open keuken met inbouwkeuker, oven en koelkast.
Ruime woonkamer met airco, voor patio met pergola.
Geen huisdieren. 1 maand borg.
Naf. 1600,- per maand. **Tel.: 560 9492**

Happy Thanksgiving

from

Saliña Galleries

Thursday, november 28th 2013

“Roasted Turkey”

served with gravy, mashed potatoes, cranberry sauce, glazed carrots & stuffing.

For Dine-In & take-out

36.99

Call 465-8821

Reservations en take out

‘Aanklacht tegen Assange gestrand’

WASHINGTON — Aanklagers in de Verenigde Staten zien geen brood meer in de vervolging van Julian Assange. De Australiër is verantwoordelijk voor de publicatie via WikiLeaks van een kolossale hoeveelheid vertrouwelijke informatie van de Amerikaanse overheid. *The Washington Post* meldde vandaag dat bronnen bij justitie hebben gezegd dat het te problematisch wordt Assange te vervolgen wegens publicatie van geheimen.

Vervolging zou ertoe leiden dat ook journalisten en nieuwsmedia in de beklagdenbank terechtkomen, omdat zij de informatie samen met Assange hebben verspreid. Officieel is geen besluit genomen over de vervolging van Assange, maar betrokkenen zeiden tegen de ‘Post’ dat het er waarschijnlijk nooit van komt. Als Assange nog iets anders heeft uitgespookt, kan hij misschien worden vervolgd. Maar het lekken van militaire geheimen en diploma-

tieke post is volgens de bronnen geen optie. Hij heeft ze bovendien niet echt gelekt, maar gepubliceerd. Een aanklacht is dan ook nog steeds niet geformuleerd, meldt de krant. De belangrijkste bron van Assanges informatie, ex-militair Bradley Manning, heeft wel moeten terechtstaan en werd in augustus veroordeeld. Assange vreest ondertussen dat er wel een aanklacht en een arrestatiebevel klaarliggen. Hij wordt bovendien gezocht in verband met een

Foto: Wikipedia

Julian Assange

aanranding in Zweden en vluchtte in juni 2012 de ambassade van Ecuador in Londen binnen, waar hij sindsdien bivakkeert. Assange is vooral bang dat Zweden hem uitlevert aan de VS. Een advocaat van Assange in Washington, Barry

Pollack, klaagde dat het ministerie van Justitie herhaaldelijk heeft geweigerd te vertellen hoe het onderzoek ervoor staat. Een panel van onderzoekers, een grand jury, moet bepalen of er reden tot strafvervolging is. Het is onduidelijk of dat team al tot een conclusie is gekomen en of justitie daar dan iets mee doet.

Pollack dringt erop aan dat duidelijk te maken, ‘want het mag justitie geen jaren kosten om te concluderen dat het geen journalisten mag vervolgen wegens het publiceren van feiten’. De Amerikaanse minister van Justitie, Eric Holder, heeft recent beklemtoond dat klokkenluider Edward Snowden terecht moet staan en de journalist die diens geheimen publiceerde, Glenn Greenwald, niet.

Minder consulaten dicht

DEN HAAG — Er wordt 20 miljoen euro minder bezuinigd op het postennetwerk van Buitenlandse Zaken. Daardoor kunnen de consulaten-generaal in München, Antwerpen, Milaan en Chicago openblijven en kan het netwerk in de opkomende markten worden versterkt.

D66 diende hiertoe gisteren een motie in die gesteund wordt VVD, PvdA, ChristenUnie en SGP. Minister Frans Timmermans (Buitenlandse Zaken) dankte de Kamer voor de ‘helpende hand’.

Alleen het consulaat in Osaka lijkt nu dicht te gaan. Door het voorstel wordt de helft minder bezuinigd op het postennetwerk. Timmermans moet dan nog steeds deze kabinetsperiode 80 miljoen euro besparen.

Door het bedrijfsleven was sterk aangedrongen op het openhouden van de consulaten-generaal. Voorzitter Bernard Wientjes van werkgeversorganisatie VNO/NCW zei vorige maand in de Tweede Kamer hieraan mee te willen betalen. Maar volgens Timmermans is de werkgeversvoorman ‘niet heel concreet’ geweest tot dusver. Als Wientjes het zo belangrijk vindt moet hij over de brug komen, aldus

de bewindsman. “We moeten VNO/NCW aanspreken op hun beloftes.” Hij gaat kijken hoe het bedrijfsleven in de toekomst kan meebetalen voor bepaalde diensten. De Tweede Kamer sprak met Timmermans over zijn plannen om de diplomatie te moderniseren. Hij wil meer samenwerken met andere landen en versobert de diplomatie om geld te besparen. Er was brede steun voor zijn plannen.

Paus keert zich tegen ‘tirannie van de markt’

VATICANSTAD — Paus Franciscus heeft zich vandaag gekeerd tegen het ongebreidelde kapitalisme, dat hij beschouwt als ‘een nieuwe tirannie’. Hij roept de wereldleiders op de armoede en groeiende ongelijkheid in de wereld te bestrijden.

De paus pleit verder voor vernieuwing van de Rooms-Katholieke Kerk. Hij schrijft in zijn eerste eigen document dat hij de voorkeur geeft aan een kerk ‘die gekneusd, gewond en vuil is, omdat zij steeds op straat is, boven een kerk die ongezond is omdat zij niet buiten haar grenzen kan gaan en zich vastklampt aan haar eigen veiligheid’. De paus constateert dat er een groeiende kloof is tussen een meerderheid die arm is en de weelde waarin de ‘happy few’ leven. Die on-

evenwichtigheid is naar zijn mening het gevolg van ‘ideologieën die de absolute autonomie van de markt en financiële speculatie verdedigen’ en de Staat het recht ontzeggen ten bate van het algemeen welzijn enige vorm van controle op de economie uit te oefenen. De paus bevestigt de traditionele leer van de kerk, die abortus verbiedt en vrouwen uitsluit van het priesterschap. Hij waarschuwt priesters niet te veel nadruk te leggen op politiek gevoelige kwesties, omdat dat de veel verder strekkende mis-

sie van de kerk ondermijnt. De paus roept de priesters ook op korter en puntiger te preken. Hij bekritiseert priesters die somber het woord verkondigen ‘alsof zij juist van een begrafenis zijn gekomen’. Franciscus ondertekende het document Evangelium gaudium (De vreugde van het evangelie) zondag tijdens een mis ter afsluiting van het Jaar van het Geloof. De zogeheten apostolische exhortatie is het eerste document dat de in maart gekozen Franciscus geheel zelf heeft geschreven. Hij publiceerde eerder een encyclicle, maar die was nog groten-deels door zijn voorganger, Benedictus XVI, opgesteld.

Tegenstanders Thaise regering blijven betogen

BANGKOK — De betogers in Thailand hebben vandaag hun protestacties tegen de regering voortgezet. Zij hebben drie ministeries omsingeld. De regering kondigde gisteren noodwetgeving aan om de protesten te beteugelen, maar premier Yingluck Shinawatra zei vandaag dat zij geen geweld tegen de demonstranten zal gebruiken.

Betogers die met vlaggen zwaaiden en fluitconcerten gaven, omsingelden vandaag de ministeries van Binnenlandse Zaken, Toerisme, Transport en Landbouw. De ambtenaren in de gebouwen kregen opdracht te vertrekken. Andere demonstranten overnachtten in de ministeries van Buitenlandse Zaken en Financiën, waar zij gisteren waren binnengedrongen. De betogers demonstren tegen een omschreden amnestiewet. Die wet zou oud-premier Thaksin Shinawatra, de broer van de huidige premier, in staat stellen uit ballingschap naar Thailand terug te keren zonder dat hij een gevangenisstraf zou hoeven uit te zitten.

In het parlement begon vandaag een debat waarin de regering om het vertrouwen zal vragen. De oppositie beschuldigt de regering van omkoping en pogingen om

Foto: AFP

De regering heeft gedreigd geweld te gebruiken tegen de demonstranten.

Thaksin vrij te pleiten, maar de regering zal het debat overleven, omdat Yingluck Shinawatra’s partij een ruime meerderheid heeft.

“Het is niet gemakkelijk van het Thaksin-regime af te komen”, aldus oud-vicepremier Suthep Thaugsuban, die de protestbeweging leidt.

‘Ambulancezorg Amsterdam ver onder maat’

AMSTERDAM — De gezondheid van patiënten die in Amsterdam en omstreken acuut een ambulance nodig hebben, is in het geding. Vakbond Abvakabo FNV spreekt na signalen van ambulancemedewerkers van een ‘alarmfase’.

De grootste knelpunten zijn volgens het personeel te hoge werkdruk, slechte inzet van ambulances, gebrek aan goede samenwerking met huisartsen en gebrekkige samenwerking met de meldkamer. De vakbond laat ook weten dat het ambulancepersoneel geen vertrouwen meer heeft in de directie van Ambulance Amsterdam. Een onderzoek onder personeel van Ambulance Am-

sterdam bracht aan het licht dat ruim 75 procent van de medewerkers ontevreden is over de kwaliteit van de ambulancezorg in de hoofdstad. Daarom trekt de vakbond vandaag aan de bel over de grote zorgen en onrust die leven in de branche. Volgens de vakbond spelen de problemen al langere tijd. Sinds de privatisering van de ambulancedienst, een jaar geleden, staat de kwaliteit onder druk. Abva-

kabo FNV kaartte de zorgen destijds aan bij het bestuur, maar dat leidde niet tot verbetering. “Het gaat om een zeer ernstige situatie. Het personeel voelt zich niet serieus genomen. De eindverantwoordelijken moeten passende maatregelen nemen”, benadrukt een vakbondsbestuurder. Of het personeel eist dat de directie opstapt, kan hij niet volmondig beamen, ‘maar het is een teken aan de wand dat het personeel het vertrouwen opzegt’. De directie van Ambulance Amsterdam was vanmiddag niet bereikbaar voor commentaar.

30 jaar geëist tegen Amanda Knox

FLORENCE — Voor de rechtbank in de Italiaanse stad Florence is vandaag dertig jaar gevangenisstraf geëist tegen de Amerikaanse studente Amanda Knox. Dat meldde het Italiaanse persbureau Ansa. Haar ex-vriend Raffaele Sollecito zou 26 jaar de cel in moeten.

Beiden staan terecht voor de geruchtmakende moord op Knox’ Britse huisgenote Meredith Kercher in 2007 in Perugia. Knox en Sollecito werden in 2011 vrijgesproken maar het hoogste Italiaanse gerechtshof verwierp die uitspraak in maart. Knox ging na de

vrijspraak terug naar de Verenigde Staten en is niet bij het proces in Florence aanwezig. “Ik ben al eens onschuldig opgesloten in Italië. Ik wil dat niet nog eens meemaken”, zei Knox daarover. De 21-jarige studente Kercher werd doodgestoken tijdens een seksspel. Het

slachtoffer was halfnaakt, had tientallen steekwonden en haar keel was doorsneden. Knox en haar Italiaanse vriend Raffaele Sollecito werden aanvankelijk tot 26 en 25 jaar gevangenisstraf veroordeeld. In 2011 sprak een hogere rechtbank hen in hoger beroep vrij. Ze hadden toen vier jaar vastgezeten. De Ivoriaan Rudy Guede was de enige die is veroordeeld in de zaak. Hij kreeg in een apart proces in hoger beroep zestien jaar cel.

Kentekenbewijs op creditcardformaat

Foto: thomaspeng.nl

De kentekencard heeft hetzelfde tarief als het papieren kentekenbewijs en gaat gelden voor alle voertuigcategorieën.

DEN HAAG — Vanaf 1 januari 2014 kunnen automobilisten beschikken over een kentekenbewijs op creditcardformaat. Deze nieuwe kaart vervangt het tweedelige papieren kentekenbewijs. Het nieuwe kentekenbewijs is gebruiksvriendelijker en minder fraudegevoelig. Minister Melanie Schultz (Infrastructuur) heeft dat vandaag bekendgemaakt.

“Binnenkort hoeft niemand meer die papieren in de auto te hebben”, zegt de minister. “Het nieuwe kentekenbewijs past gewoon in je portemonnee. En het is niet alleen handzamer, de kaart is ook

lastiger na te maken en daarmee minder gevoelig voor fraude.” Op de nieuwe kentekencard met chip staan de gegevens van zowel het voertuig als de kentekenhouder. Nu staan die

op de twee afzonderlijke delen van het papieren kentekenbewijs. In plaats van het huidige overschrijvingsbewijs krijgt de eigenaar van het voertuig een tennaamstellingscode. Die is nodig als het voertuig van eigenaar wisselt, gesloopt of geëxporteerd wordt. Vanwege de veiligheid worden de kentekencards niet bij voertuigbedrijven of postkantoren, maar alleen centraal bij de RDW aangemaakt. De kaart maakt ook het verhan-

delen van ‘gekloonde’ voertuigen moeilijker. Bij klonen krijgt een gestolen auto hetzelfde kenteken als een auto van hetzelfde merk en type. De kentekencard heeft hetzelfde tarief als het papieren kentekenbewijs en gaat gelden voor alle voertuigcategorieën. De kaart wordt geleidelijk ingevoerd. De verwachting is dat in 2019 alle papieren kentekenbewijzen zijn vervangen door kentekencards.

Amsterdammers roken, drinken en blowen meer

AMSTERDAM — Amsterdammers roken, drinken en blowen meer dan mensen elders in Nederland. Ook ervaren inwoners van de hoofdstad vaker ernstige psychische klachten en eenzaamheid dan de gemiddelde Nederlander. Rond de 65.000 Amsterdammers (11 procent) voelen zich erg eenzaam.

Dat blijkt uit een grootschalig gezondheidsonderzoek dat de GGD elke vier jaar in de hoofdstad houdt. Ruim 7200 volwassenen deden mee aan het onderzoek. Van de Amsterdamse volwassenen rookt 28 procent. Landelijk is dat 23 procent. De eerdere daling van het aantal rokers heeft de afgelopen jaren niet doorgezet. Onder mannen en jonge vol-

wassenen ziet de GGD zelfs een lichte stijging. Zwaar en overmatig alcoholgebruik komt in Amsterdam vaker voor dan in de andere grote steden. Ook gaat dit vaker gepaard met sociale problemen dan in Rotterdam, Den Haag of Utrecht. Ruim 100.000 Amsterdammers drinken te veel. Het zijn vooral ongehuwden, alleenwonenden en hoger op-

geleiden die te vaak naar de fles grijpen. Qua cannabisgebruik scoort Amsterdam het hoogst in Nederland. Landelijk heeft 7 procent van de 15-tot en met 64-jarigen in het afgelopen jaar gebloed. In Amsterdam geldt dit voor 16 procent van de bevolking. De GGD ziet eenzaamheid als een groeiend probleem in de stad. In 2000 voelde 4 procent zich eenzaam. In 2012 is dit gestegen naar 11 procent. Het zijn vooral laagopgeleiden, alleenstaanden, niet-westerse Amsterdammers en de lage inkomensgroepen die hiermee kampen.

Show Monty Python in 43,5 seconde uitverkocht

De show van Monty Python op 1 juli volgend jaar was in 43,5 seconde uitverkocht. Daarom is besloten dat de vijf nog levende leden van de Britse komediegroep vier extra voorstellingen geven: op 2, 3, 4 en 5 juli. Dat hebben de organisatoren maandag aan de *BBC* meegedeeld. De voorstelling op 1 juli is het

eerste gezamenlijke optreden in jaren in Groot-Brittannië. De voorstellingen zijn in de O2 Arena in Londen, met plek voor 20.000 bezoekers. Vorige week werd bekend dat John Cleese, Eric Idle, Terry Gilliam, Michael Palin en Terry Jones weer bij elkaar zouden komen voor een nieuwe podiumshow.

Judith Seferina met pensioen

Judith Seferina nam afgelopen week afscheid van directie en personeel van Garage Cordia. Na 26 jaar trouwe dienst als huishoudelijk medewerkster, gaat zij nu met pensioen. Tijdens een speciaal voor haar georganiseerd happy hour, bedankten haar collega's haar met met een collage, bloemen en een cadeau.

Luidste snurker breekt records

Met een score van 90 decibel (dB) breekt de luidste snurker van Nederland 2013 alle records. 90 dB staat gelijk aan het geluid van een drilboor en is dan ook ver boven de grens burengerucht. Het kan dan ook zomaar zijn dat dit snurkgeluid zelfs bij de burenhorbaar is. De snurkkliek heeft ook dit jaar weer honderden snurkgeluiden binnen gekregen. "Hiermee kunnen we wel concluderen dat snurken behoorlijk 'leef' in Nederland en dat we met recht kunnen

spreken van een groot maatschappelijk probleem." Vorig jaar was de luidste snurker van Nederland een vrouw en tot dan recordhoudster met een gemeten piek van 85 dB. Door deze wedstrijd probeert de kliniek het snurkprobleem meer bespreekbaar te maken. Op snurken rust nog steeds een behoorlijk taboe, vooral onder vrouwen is het probleem nog altijd moeilijk bespreekbaar en vinden dames het vervelende geluid niet charmant en vooral niet sexy.

Artsenbul voor Marianne Lensink-Voesten

In het Auditorium van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) vond kort geleden de uitreiking plaats van de artsensbul aan Marianne Lensink-Voesten. Het Sehos is een *teaching hospital* en één van de vijf affiliatieziekenhuizen van het Universitair Medisch Centrum Groningen. Dit betekent dat het vijfde en zesde jaar van de Groningse artsopleiding in het Sehos gevolgd kan worden. Het biedt ook de mogelijkheid om in het Sehos af te studeren en de Nederlandse artsensbul te ontvangen. Hierbij delegeert de examencommissie van de Rijksuniversiteit Groningen haar bevoegdheden aan Ashley Duits, de lokale onderwijscoördinator. Marianne Lensink-Voesten heeft het vijfde en zesde jaar van haar opleiding tot arts in het Sehos gevolgd. Haar wetenschappelijke stage heeft zij

Marianne Lensink-Voesten (links) en Ashley Duits.

in het St. Franciscus Hospitaal op Bonaire uitgevoerd. Zij heeft gekozen om haar artsensbul in het Sehos te

ontvangen. De jonge dokter gaat als ziekenhuisarts in het St. Franciscus Hospitaal op Bonaire werken.

Toch kan het snurkprobleem niet alleen voor geluidsoverlast zorgen, snurken kan zelfs fysieke klachten teweeg brengen zoals ochtendhoofdpijn, vermoeidheidsklachten en concentratieverlies. Snurken wordt veroorzaakt doordat de tong verslapt en de keelholte inzakt. Hierdoor komen er trillingen vrij die het snurkgeluid zijn. De winnaar van 2013 krijgt een op maat gemaakte snurkbeugel die de tong controleert zodat de keelholte vrij blijft en het snurkprobleem verholpen is.

Sexy brief voor halve ton te koop

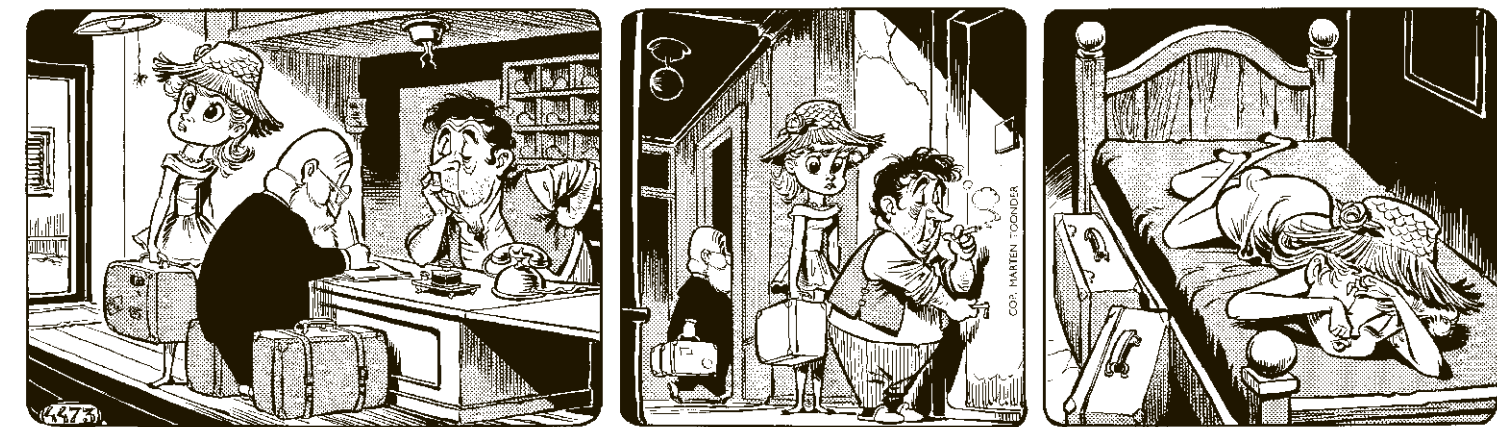
De brief is 153 jaar oud, beplakt met negen zegels van 10 cent en afgestempeld in 's Gravenhage. Het schrijven was bestemd voor iemand in Batavia, de hoofdstad van Nederlands-Indië. Envelop en brief worden vrijdag geveild bij Van Dieten Postzegelverlizingen in Den Haag. Kenners noemen de brief sexy, de aanduiding die slaat op de 'overweldigende schoonheid en grote zeldzaamheid'. De geschatte opbrengst ligt tussen de 30.000 en 50.000 euro, aldus het veilinghuis. Het stuk maakt deel uit van een collectie van de beroemde verzameling van A. de Peijper. Van Dieten noemt het zwaartepunt van de collectie het deel dat bestaat uit zegels en brieven van de oudste postzegelserie van Nederland, uit 1852. Voor liefhebbers is er

Politiebureau dicht wegens ziekte

Wegens ziekte onder de politieagenten kon het bureau in Bunschoten niet open vandaag. Via het twitteraccount @PolBunschoten meldt één van de wijkagenten: "Bureau Bunschoten vandaag gesloten ivm ziekte collega's. Bureau Baarn is gewoon open. Sorry voor de overlast!" Volgens een woordvoerder van de politie Midden-Nederland komt zo'n situatie zelden voor: "Normaal gesproken hebben we voldoende capaciteit om zieke collega's te vervangen, maar vandaag is alle capaciteit ingezet op onze beschikbaarheid op straat, controles in de omgeving en een teamdag."

Door Marten Toonder

Koning Hollewijn en de miljoenen

Hollewijn en Wiebel betraden Zith Majestic, waar inderdaad voor hen besproken bleek te zijn. "Het is dus geen vergissing van Dreutel..." mompelde de vorst terwijl hij het gastenboek invulde. "Zijn zuinigheid treft me."

"Zo, bent u koning," zei de hotelier die nauwlettend het geschied had gevolgd. "Ach ja, je treft ze hier in Lovarno in alle soorten en standen. Kom, ik zal u uw kamers wijzen." Hij ging zijn gasten voor en voerde ze via droefgeestige trap-

pen naar de hoogste verdieping. "Nummers 26 en 26-a," sprak hij, de deuren ontsluitend. "Ontbijt is van 8 tot 9 uur; niet roken op de kamers, denk eraan." Wiebel was zo langzamerhand erg bedroefd geworden door de ervaringen in het vakantieoord. En toen ze alleen gelaten was stortte ze zich op haar bed en barstte in huilen uit. "Wat een nood-uitstapje," mompelde ze tussen haar snikken door. "Terwijl iedereen met bontjassen aan in sleeën rijdt, moeten wij met de tram naar een achterbuurt! Ik had het me heel anders voorgesteld..."

Half miljoen kerstlichtjes goed voor wereldrecord

Een Australische familie is erin geslaagd om maar liefst 502.165 kerstlichtjes op te hangen rond hun huis in Canberra. De opmerkelijke prestatie is goed voor een vermelding in het Guinness Book of World Records. Het gezin was in 2011 al eens houder van het record maar verloor de titel aan een familie in New York. Voldoende reden voor David Richards om dit jaar een tandje bij te steken. Hij startte in oktober reeds met de voorbereidingen. De man nam een week vakantie en werkte ieder weekeinde hard door. "Ik heb altijd van kerstmis gehouden", aldus de vaderfamilias. "Het feest brengt mensen samen." In 2011 versierden 331.038 lichtjes het huis in Canberra en dat moest nu beter. Meer dan 170.000 extra lampjes brachten het wereldrecord opnieuw naar Australië. De familie stelt de woning de komende weken open voor bezoekers en verzamelt zo geld in voor een goed doel. De man wil ook de toekomst de titel in zijn bezit houden maar dan zal hij een extra generator nodig hebben, meldde hij aan AP. De elektriciteitsrekening van deze familie breekt misschien ook wel een record.

In cel om tatoeage 'kippensoep met noedels'

In Brazilië is een tatoeëerder gearresteerd omdat hij zijn werk niet goed heeft uitgevoerd. Klanten die hem vroegen een tekst in Japanse kalligrafie op hun lichaam te inken, kregen een heel andere boodschap getatoeerd. Een voorbeeld: 'Je zult oogsten wat je gezaaid hebt' werd 'Kippensoep met noedels'. De naam van iemands moeder werd 'Ik haat mijn familie' en Toth Zuh Andu maakte van 'God is liefde' er 'Ik haat mijn werk' van. Tattoo-artiest Toth Zuh Andu is een bekende figuur in São Paulo. Tatoeages met Japanse kalligrafie zijn het handelsmerk van deze uit-

geweken Thai. En het is precies deze specialiteit die hem de das heeft omgedaan. Met zijn elegante lettertekens nam hij een hele rij klanten in het ootje. Een man die de naam van zijn moeder – Lucrécia Santos Amaral – op zijn borstkas vereeuwigd wilde zien, kreeg in werkelijkheid 'Ik haat mijn familie' als tatoeage. Toth Zuh Andu viel door de mand toen een man trots zijn tatoeage liet zien aan zijn Japanse werkgever. 'God is liefde' dacht de man in sierlijk Japans schrift op zijn voorarm te hebben staan. Zijn baas vertaalde dit evenwel als 'Ik haat mijn werk'.

Vechten om beenderen koning Richard III

De steden Leicester en York zijn met elkaar in een lastige zaak verwikkeld. Beide steden willen namelijk dat de overblijfselen van de Engelse koning Richard III in hun stad worden herbegraven. Vandaag gaat de strijd verder bij de Hoge Raad, schrijft *The Mirror*.

De overblijfselen van de koning werden vorig jaar gevonden onder een parkeerplaats in Leicester. De burgemeester wil graag dat de botten worden begraven in de kathedraal van de stad. Maar familie en aanhangers van Richard, de zogenoemde Plantagenet Alliantie, heb-

ben een zaak aangespannen om hem te begraven in York. Daar is hij immers opgegroeid. Een rechter gaf de Alliantie onlangs toestemming om met argumenten te komen waarom de koning in York begraven moet worden. Koning Richard III kwam om het leven bij de slag van Bosworth in 1485. Daarmee kwam er een einde aan de dynastie van de Plantagenets in het land. Een woordvoerder van de Alliantie liet eerder weten dat York meer recht heeft om de koning te begraven. Hij was de zoon van de hertog van York. "Het is zijn spirituele thuis", aldus de woordvoerder.

Apple weigert Zwarte Piet-app

Apple heeft een app met Sinterklaas en Zwarte Piet geweigerd. Producenten van het tv-programma De Club van Sinterklaas hadden een app ontwikkeld waarmee je kinderen samen met Sinterklaas en Zwarte Piet op de foto kon zetten, genaamd SintCam. Apple vond de app 'aanstootgevend', aldus Mike Steenvoorden van ontwikkelaar The Content Farm.

SintCam is gemaakt door Brandcams, dat meer apps maakt waarmee je jezelf in een gezellig kader op de foto kunt zetten. De app zal niet worden toegelaten tot de App Store zolang er

Zwarte Pieten zichtbaar zijn, zo kreeg Brandcams te horen van een Apple-medewerker. De Zwarte Pieten zijn inmiddels uit de app gehaald. Dat geldt ook voor de Android-versie van de app, die overigens wel gewoon in de Google Play Store mocht blijven staan. Volgens Andre van Wijhe van Brandcams is de app opnieuw ingediend bij Apple. De Club van Sinterklaas bestaat uit een groep superhelden, vermomd als Zwarte Pieten, die allerlei mysteries ontrafelen en acts opvoeren. De organisatie erachter bestaat al meer dan tien jaar.

Buckles By David Gilbert

Beetle baily By Mort Walker

Tina's groove By Rina Piccolo

Baby blues Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Euro

Verliezen

AMSTERDAM — Op de Europese aandelenbeurzen werden vandaag overwegend kleine verliezen geleden. Beleggers deden een stapje terug na de weinig inspirerende handelssessies op de Aziatische beurzen en op Wall Street. In Amsterdam ging BAM onderuit na een aandelenuitgifte. “De AEX blijft in gevecht met de 400-puntengrens. Zolang we in de buurt blijven is de kans groot dat we dat niveau in de doorgaans positieve beursmaand december zullen bereiken. Voor de rest modderen we lekker door. De AEX staat voor dit jaar ruim 15 procent in de plus en inclusief dividend bedraagt het rendement meer dan 19 procent”, aldus beleggingsadviseur Bart Flentge van Hof Hoorneman Bankiers. De AEX-index in Amsterdam noteerde aan het einde van de ochtend 0,3 procent lager op 396,32 punten. De MidKap bleef ongewijzigd op 611,12 punten. De beurzen in Parijs en Londen verloren tot 0,4 procent. De DAX in Frankfurt bleef onveranderd. In de MidKap zakte BAM bijna 6 procent. Het bouwbedrijf haalde 84,5 miljoen euro op door 24,1 miljoen nieuwe aandelen uit te geven tegen een uitgifteprijs van 3,50 euro per aandeel. De prijs van Amerikaanse olie steeg 0,5 procent tot 94,56 dollar per vat. Brentolie werd 0,2 procent duurder, op 111,21 dollar. De euro was 1,3545 dollar waard, tegen 1,3503 dollar bij het slot van de Europese beurshandel gisteren. De euro klom vandaag op Curaçao naar 2,4614 gulden, tegen 2,4554 gulden gisteren.

Tokio

Lager

TOKIO — De effectenbeurs in Tokio is vandaag licht lager geëindigd in navolging van een weinig inspirerende handelssessie op Wall Street. Beleggers grepen een versterking van de Japanse yen ten opzichte van de Amerikaanse dollar aan om wat winst te nemen na de recente opmars. De Nikkei sloot 0,7 procent in de min op 15.515,24 punten. De winstnemingen vonden vooral plaats onder de sterk gestegen Japanse exportbedrijven. Autofabrikanten Honda en Toyota, die het merendeel van de omzet uit het buitenland halen, leverden respectievelijk 2 en 1,2 procent in. Ook op de andere beurzen in het Verre Oosten bleven de koersuitslagen beperkt. De Hang Seng in Hongkong klom 0,1 procent. De Koshi in Seoul won 0,3 procent en de All Ordinaries in Sydney steeg 0,1 procent. De Australische dollar klom in waarde nadat een bestuurder van de Reserve Bank of Australia liet weten dat de drempel voor de centrale bank om in te grijpen in de valutamarkt, behoorlijk hoog is.

Wall Street

In de plus

NEW YORK — De effectenbeurzen in New York zijn vandaag een fractie hoger aan de handel begonnen. Beleggers lijkten even wat gas terug te nemen na het bereiken van nieuwe recordstanden in de voorgaande handelssessies.

De Dow-Jonesindex noteerde na enige minuten handelen 0,1 procent hoger op 16.091 punten. De brede S&P 500 steeg eveneens 0,1 procent tot 1804 punten en ook de technologiebeurs Nasdaq ging 0,1 procent omhoog naar 3997 punten. Tiffany & Co was in trek bij beleggers en klom 7 procent. De Amerikaanse juweliersketen verhoogde de winstverwachting voor het gehele jaar na beter dan verwachte derdekwartaalresultaten.

Meer handel met Verenigde Arabische Emiraten

DEN HAAG — Nederland gaat nauwer samenwerken op energiegebied met de Verenigde Arabische Emiraten. Minister Henk Kamp (Economische Zaken) heeft daar vandaag afspraken over gemaakt met regeringsvertegenwoordigers van dat land.

Ook is een overeenkomst ondertekend om investeringen van bedrijven uit de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) in Nederland en Nederlandse bedrijven in de VAE beter te beschermen. Daardoor hebben investeerders meer rechten bij een geschil met de overheid van het land waarin ze investe-

ren, legt het ministerie van Economische Zaken uit.

Verder gaan Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen hun expertise op het gebied van gas, duurzame energie en energiebesparing gebruiken om in te spelen op ontwikkelingen in de Verenigde Arabische Emiraten

(VAE). Het land heeft grote reserves ruwe olie en aardgas, maar wil zich meer richten op duurzame energie. Daarbij is afgesproken dat TNO en het VAE Petroleum Institute hun kennis van slimme technologieën bij het winnen van olie en gas gaan delen. Met 28 Nederlandse ondernemers en kennisinstellingen in zijn kielzog sloot Kamp een bezoek aan Qatar en Abu Dhabi af. “De economie van de Verenigde Arabische Emiraten groeit jaar-

lijks met 4 procent; dat biedt kansen voor Nederlandse bedrijven. Door wederzijdse investeringen beter te beschermen maken we Nederland een interessant land voor bedrijven uit de VAE om te investeren. Dat levert inkomsten en banen op”, aldus Kamp.

De VAE is voor de Nederland de belangrijkste exportmarkt in het Midden-Oosten. In 2012 bedroeg de Nederlandse export ruim 3 miljard euro.

Foto: besteproduct.nl

‘Glorietijd spelcomputerspel komt niet terug’

Vlnr: De Wii, Playstation en Xbox. Met de huidige generatie smartphones kan men ook onderweg gamen.

AMSTERDAM — Spelcomputers krijgen steeds meer concurrentie van smartphones, tablets en sinds kort ook smart tv's. De komst van een nieuwe generatie van de traditionele consoles, de Playstation 4 en Xbox One, leidt weliswaar weer tot groei, maar de gloriëtijd van veleer komt niet meer terug. Dat verwacht accountants- en advieskantoor PwC.

Net als de cd, zal het spelletje dat als schijfje in de winkel wordt gekocht, op termijn verdwijnen. “Games worden steeds meer via het internet gedownload of gestreamd. Dat kan praktisch op elk apparaat met een webbrowser”, zegt Ilja Linnemeijer, gamespecialist bij PwC. De onderzoekers voorzien

dat de verkopen van schijfjes in de winkel de komende jaren gemiddeld nog wel met 4,3 procent zullen toemen, van 209 miljoen euro in 2012, tot 258 miljoen in 2017. Maar in 2008, toen het economisch nog beter ging en er aanzienlijk minder concurrentie was, werd hieraan nog bijna 300 miljoen euro besteed.

De groeivoorzichten voor de markt van online en mobiel gaming zijn volgens Linnemeijer veel beter. Deze bestedingen stijgen naar verwachting jaarlijks met 5,6 procent tot 320 miljoen euro in 2017. Daartoe rekent Linnemeijer ook online spelletjes en andere content die zijn aangeschaft via een traditionele spelcomputer. “Voorbeelden hiervan zijn een nieuw outfit voor een karakter, het skippen van een level of het verlengen van het spel. Het gaat vaak om kleine transactiebedragen. Maar als je een miljoen spelers hebt, gaat

het hard”, legt de spelletjesdeskundige uit. “De tijd dat games exclusief voor bepaalde platforms werden aangeboden, is voorbij. Mensen spelen thuis een game op hun spelcomputer of smart tv, om daar vervolgens onderweg op hun mobiel mee door te gaan. De consument wil altijd, overal en op elk apparaat kunnen gamen”, zegt Linnemeijer. “Vroeger kostte een gameschijfje 60 euro. Maar het ‘free-to-play’-model wint snel terrein. Het spel is gratis, inkomsten komen voort uit de verkoop van virtuele items en additionele content.”

‘Mooie vooruitzichten Nederlandse industrie’

DEN HAAG — De productie van alle takken van de Nederlandse industrie trekt volgend jaar verder aan; de sectoren die zich op het buitenland richten voorop. Dat voorspelt ABN Amro in een vandaag verschenen sectorrapport.

De industriële productie groeit volgens de bank in 2014 met in totaal 2 procent. Het jaar daarop komt de expansie uit op 3 procent, voordat de All Ordinaries in Sydney steeg 0,1 procent. De Australische dollar klom in waarde nadat een bestuurder van de Reserve Bank of Australia liet weten dat de drempel voor de centrale bank om in te grijpen in de valutamarkt, behoorlijk hoog is.

“ABN Amro gaat ervan uit dat de omstandigheden in de industrie in de komende maanden verder zullen verbeteren.” De groei wordt volgens de bank vooral gestuwd door een sterke toename van het aantal buitenlandse orders voor transportmiddelen, ma-

chines en metaalproducten. De ABN-economen voorzien dat dit zich in een wat later stadium zal vertalen in hogere bedrijfsinvesteringen en aantrekkende werkgelegenheid. De eurozone laat in 2015 een ‘bescheiden herstel’ zien. “Veel landen zullen profiteren van de aantrekkende wereldhandel en de verwachte koersdaling van de euro”, aldus ABN Amro. Vooral de export naar landen als China, Rusland en Brazi-

lië zit in de lift. Ook de economen van ING voorspellen dat de industrie in Nederland met 2 procent groeit, geholpen door herstel in de maakindustrie. “De industriële export is de drijvende kracht achter het herstel, waarbij juist de Europese bestemmingen het opvallend goed doen”, liet het economische bureau vorige week al weten. ING verwacht voor dit jaar nog een industriële krimp van 1,2 procent.

Werk voor uitzendkrachten stabiliseert

AMSTERDAM — De werkgelegenheid voor uitzendkrachten is in oktober gestabiliseerd ten opzichte van een jaar eerder. Dat meldde de brancheorganisatie voor uitzendondernemingen ABU vandaag.

In de administratieve sectoren nam het aantal door uitzendkrachten gewerkte uren in de periode van 7 oktober tot 3 november met 3 procent toe. In de technische sectoren stabiliseerde de werkgelegenheid voor uitzendkrachten, terwijl er in de industrie een afname van 1 procent werd gemeten. In de gezondheidszorg nam het aantal uitzenduren met 29 procent af ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De werkgelegenheid voor uitzendkrachten nam sinds begin vorig jaar bijna onafgebroken af. De krimp werd in de tweede helft van dit jaar wel steeds kleiner.

Groei Zuid-Afrikaanse economie valt terug

JOHANNESBURG — De groei van de Zuid-Afrikaanse economie is in het derde kwartaal teruggevallen tot het laagste tempo in ruim vier jaar. De grootste economie van Afrika heeft last van de verzwakking van de eigen munt (de rand) en van stakingen in de auto-industrie.

De Zuid-Afrikaanse economie groeide in het afgelopen kwartaal met 0,7 procent op jaarbasis. In het tweede kwartaal werd nog een groei van 3,2 procent gerealiseerd, meldde het Zuid-Afrikaanse statistiekbureau vandaag. Economen rekenen voor het derde kwartaal gemiddeld op een plus van 1 procent. De centrale bank van Zuid-Afrika verwacht voor heel 2013 een eco-

nomische groei van 1,9 procent. Dat zou de kleinste vooruitgang zijn sinds 2009. In dat jaar kromp de Zuid-Afrikaanse economie met 1,5 procent. Langdurige stakingen in de auto-industrie zetten vorig kwartaal een rem op de groei. De auto-industrie is goed voor ongeveer 10 procent van de economie van Zuid-Afrika. Economen verwachten dat de productie in dit kwartaal weer op peil komt. Ze voorzien echter voorlopig geen stevig economisch herstel in Zuid-Afrika, waar het vertrouwen onder consumenten en producenten momenteel laag is. Ondanks de tegenvalende economische groei heeft de Zuid-Afrikaanse centrale bank al aangegeven geen ruimte te zien voor een verlaging van de rente.

Slappe Chinese markt raakt Rémy Cointreau

PARIJS — Het Franse drankenconcern Rémy Cointreau verwacht voor dit boekjaar een flinke daling van de operationele winst. Dat maakte het bedrijf vandaag bekend. De daling is het gevolg van slechte marktomstandigheden in China. Sterke resultaten in de Verenigde Staten en Europa wegen daar niet tegen op.

In de eerste helft van het gebroken boekjaar, die liep tot en met september, behaalde Rémy Cointreau een operationele winst van 133 miljoen euro, ruim 6 procent minder dan een jaar eerder. In de tweede jaarhelft wordt een nog scherpere daling voorzien, waardoor de winst over het gehele boekjaar met dub-

bele cijfers afneemt, aldus de onderneming. De omzet van de onderneming, bekend van de merken Rémy Martin, Cointreau en Passoa, daalde met 6,3 procent tot 558 miljoen euro, deels door valutascommelingen. Zonder de nadelige effecten daarvan zou de omzet met 3,6 procent zijn afgenomen. Onder de streep bleef 69 miljoen euro over, een vijfde minder dan een jaar eerder.

Vooral de cognac van Rémy Martin was uit de gratie in China. De omzet van dat bedrijfsonderdeel daalde dan ook met ruim 10 procent tot 327 miljoen euro. Daar stond een omzetgroei van meer dan 10 procent tegenover bij de veel kleinere divisie die onder meer likeuren maakt.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	26-Nov		PREV.	26-Nov		
DOW JONES	16072.54	16091.55	AEX	397.46	394.63		
S&P 500 INDEX	1802.48	1804.83	AEGON NV	6.54	6.56		
NASDAQ	3994.57	4007.12	AGEAS	30.59	30.81		
AMAZON.COM INC	376.64	378.29	AHOLD NV	13.47	13.38		
AMERICAN EXPRESS	84.59	85.38	ASTORIA FINL	13.90	13.89		
APPLE INC	523.74	529.32	AKZO NOBEL	54.65	54.38		
AT&T INC	35.37	35.40	ASML HOLDING NV	68.29	68.32		
BERKSHIRE HATH-B	115.63	116.47	CORIO NV	32.59	32.27		
CISCO SYSTEMS	21.27	21.17	DANONE	54.89	53.87		
CITIGROUP INC	53.29	53.12	DSM (KONIN)	59.20	58.63		
WALT DISNEY CO	69.74	70.98	HAL TRUST	102.93	102.70		
EBAY INC	49.04	48.39	HEINEKEN NV	50.78	50.24		
GENERAL ELECTRIC	26.73	26.89	ING GROEP NV	9.53	9.52		
GOOGLE INC-CL A	1045.93	1057.02	ROYAL IMTECH NV	2.04	1.98		
HEWLETT-PACKARD	25.32	25.25	KPN (KONIN) NV	2.40	2.38		
HOME DEPOT INC	79.75	80.42	KONINKLIJKE PHIL	26.11	25.91		
IBM	178.94	178.26	POSTNL NV	4.25	4.20		
INTEL CORP	23.75	23.60	REED ELSEVIER	15.80	15.76		
JOHNSON&JOHNSON	95.63	95.64	REXEL SA	18.59	18.48		
MEDTRONIC INC	57.28	56.96	ROBECCO	27.72	27.74		
MICROSOFT CORP	37.64	37.53	ROLINCO	23.72	25.76		
3M CO	131.23	132.01	RORENTO	53.36	53.99		
PRIZER INC	32.14	32.16	ROYAL DUTCH-SH A	25.10	24.68		
PROCTER & GAMBLE	85.41	85.08	TOMTOM	5.56	5.51		
ROYAL DUTCH-ADR	67.51	66.80	UNILEVER NV-CVA	29.27	28.86		
SCHLUMBERGER LTD	89.81	89.30	WESSANEN NV	2.81	2.78		
SPRINT CORP	7.82	8.07	WOLTERS KLUWER	20.89	20.77		
TEXAS INSTRUMENT	42.55	42.71	WP-STEWART HLDGS	276.49	276.69		
TIME WARNER INC	66.63	65.62	SCOTTIABANK FUNDS	PREV.	25-Nov		
VISA INC-CLASS A	201.93	202.31	MONEY MARKET	13.0625	13.0625		
ETFs	PREV.	26-Nov	US DOLLAR BOND	2.5377	2.5387		
ISHARES SELECT D	70.87	70.57	GLOBAL GROWTH	2.3184	2.3130		
ISHARES MSCI EME	41.51	41.48	US GROWTH	10.8468	10.8863		
ISHARES MSCI PAC	48.34	48.25	CANADIAN GROWTH	3.1070	3.1024		
ISHARES RUSSELL	108.03	108.13	CURRENCIES	PREV.	26-Nov		
ISHARES S&P 500	96.00	96.17	YEN/USD	101.670	101.380		
ISHARES EUROPE E	45.94	45.90	EUR/USD	1.351	1.356		
POWERSHARES DB C	25.53	25.51	CAN/USD	1.056	1.055		
POWERSH-QQQ	84.19	84.39	GBP/USD	1.615	1.617		
SPDR S&P MID 400	237.87	237.41	COMMODITIES	PREV.	26-Nov		
SPDR S&P 600 SMA	102.35	102.78	OIL WTI	94.09	94.09		
FUNDS	PREV.	26-Nov	GOLD	1251.30	1243.52		
BLACKROCK GBL ALL	48.72	48.72	SILVER	20.25	19.91		
TEMPLETON GBL BND	23.42	23.42	WHEAT	659.25	660.00		

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CUIRIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lao Capriles Banking Center, Schollegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

In het Belang Van het Jeugdwelzijnswerk

Caya Appeldam 2, Dakota, Aruba
Tel: (297) 5823773 / Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

Nederlandse speurhonden vinden meer doden

Niet alleen speurhonden zoeken naar overlevenden.

TACLOBAN — Nederlandse speurhonden hebben vandaag in de Filipijnen bij het zoeken naar vermisten twintig doden gevonden. Daarnaast werden nog eens twintig plekken gemarkeerd waar waarschijnlijk doden onder de rommel en het puin liggen.

Dat zei coördinator Esther van Neerbos van de stichting Signi Zoekhonden. Die zoekt sinds gistermiddag in de stad Tacloban met vier honden en drie begeleiders naar slachtoffers van de cycloon die het land heeft getroffen. Bergingsteams bestaande uit Filippijns en Zuid-Koreanen hebben vandaag twaalf van de gevonden doden geborgen. Volgens Van Neerbos is er een gebrek aan bergingsmateriaal als

graafmachines en bulldozers, waardoor het bergen van de lichamen minder vlot verloopt. Ook gisteren waren door de Nederlanders al twee doden gevonden en tientallen locaties gemarkeerd. Dat laatste gebeurt door lange stokken met rood-witte linten in het puin te steken. De speurders hadden vandaag bij hun werk wel last van de regen, die de blub-

ber en troep verergerde. Het team gaat tot en met zaterdag door met het zoeken. In de regio Tacloban zijn mogelijk nog ongeveer 4000 vermisten. De Nederlandse honden werden al eerder ingezet bij rampen in het buitenland, zoals in Japan dat in 2011 werd getroffen door een tsunami en in 2010 in Haïti, waar een zware aardbeving was.

Aantal leerlingen per leraar stijgt al jaren

UTRECHT — Het aantal leerlingen per leraar is de afgelopen jaren toegenomen. Dat geldt zowel voor basisscholen, middelbare scholen als voor het mbo. Dat meldt de Algemene Onderwijsbond (AOB). De vakbond analyseerde de leerling-leraarratio van de afgelopen zes jaar.

Vorig jaar was die voor basisscholen 18,8 terwijl het in 2007 nog 17,9 was. Op middelbare scholen nam de leerling-leraarratio met 0,8 toe naar 15,3 en op het mbo steeg het van 21,3 in 2007 naar 23,5 vorig jaar. De gemiddelde groepsgrootte ligt stukken hoger, om-

dat in deze ratio het aantal leerlingen wordt gedeeld door alle aanwezige leraren, dus ook intern begeleiders, docenten met taakuren voor mentorwerk of die naast hun lessen een team managen. De grootste onderwijsvakbond hield onlangs een enquête onder de eigen le-

den over het aantal leerlingen per klas. Daaruit bleek dat een op de zes scholen klassen heeft met meer dan dertig leerlingen erin. Bij hele grote scholen, van meer dan 500 leerlingen, geldt dat zelfs voor een op de vijf. Een groot probleem, vindt de AOB, want hoe meer leerlingen per klas, hoe minder tijd de leraar voor hen heeft. De vakbond Leraren In Actie (LIA) heeft ook actiegevoerd tegen volle klassen. Op een petitie kwamen ruim 40.000 handtekeningen,

waardoor de Tweede Kamer verplicht is om het burgerinitiatief te behandelen. De organisatie vindt dat de klassengrootte volgend schooljaar naar maximaal 28 leerlingen moet. Binnen drie jaar moet dat verder worden verminderd naar maximaal 24 leerlingen in een klas. Het ministerie van Onderwijs is ook bezig met een onderzoek naar volle schoolklassen. Dit najaar moet dat afgerond zijn, maar het is nog niet duidelijk wanneer.

Geen schutter aangetroffen op campus Yale

NEW HAVEN — Op de campus van de Amerikaanse universiteit Yale is gisteren geen spoor aangetroffen van een mogelijke schutter. De politie had het terrein afgesloten na een anonieme waarschuwing dat iemand er mensen wilde neerschieten. Dat meldden Amerikaanse media.

De politie rukte na de telefonische waarschuwing massaal uit. Groepen zwaargewapende politiemensen

kamden de campus uit, maar troffen geen verdachte aan. “We hebben niets concreets”, erkende een politiewoord-

voerder. Het is onduidelijk wie gisteren waarschuwde voor de mogelijke schietpartij. De beller maakte gebruik van een openbare telefoon en zei dat zijn ‘huisgenoot met een vuurwapen onderweg was naar de campus’. Het telefoonje duurde maar enkele seconden.

De universiteit riep studenten na de melding op om binnen te blijven. Pas na enkele uren werd het terrein vrijgegeven en konden zij hun kamers weer verlaten. Veel studenten waren overigens niet op het terrein aanwezig. Zij waren al naar huis vertrokken voor het weekeinde rond Thanksgiving.

Polio verspreidt zich in Syrië

BEIROET — In twee nieuwe gebieden in Syrië is voor het eerst een geval van polio geconstateerd. Het gaat om een landelijk gebied bij de hoofdstad Damascus en het platteland bij Aleppo, niet ver van de grens met Turkije. Dat heeft de Wereldgezondheidsorganisatie WHO vandaag op Twitter laten weten.

Eerder waren al vijftien gevallen gemeld in de provincie Deir al-Zor in het oosten van Syrië. De WHO en de

VN-organisatie voor kinderen Unicef kondigden eerder deze maand aan dat meer dan 20 miljoen kinderen in

Syrië en de omliggende landen zullen worden ingeënt in een poging de verspreiding van de ziekte tegen te gaan. Door de burgeroorlog in Syrië is het aantal gevaccineerden sterk teruggelopen. Was voor het begin van de strijd circa 90 procent van de bevolking ingeënt, nu is dat

nog maar 68 procent. Ieder nieuw geval van polio kan leiden tot 200 nieuwe infecties. Polio kan een blijvende verlamming veroorzaken. De uitbraak van de ziekte heeft er ook toe geleid dat alle Syrische vluchtelingen onder de vijf jaar bij binnenkomst in Nederland tegen polio worden ingeënt.

Ivoor en dierenresten op beurs

UTRECHT — Op de VerzamelaarsJaarbeurs in Utrecht hebben controleurs van de milieupolitie en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) zaterdag ruim zestig ivooren voorwerpen gevonden.

Ook troffen ze een opgezette zeeschildpad, het schild van een zeeschildpad en een luipaardhuid aan. Alle voorwerpen zijn in beslag genomen, meldde de politie vandaag. Milieupolitie en NVWA controleren dergelijke beurzen regelmatig op verboden waar. Ditmaal is speciaal gezocht naar de handel in opgezette, beschermde dieren en in ivoor, die verboden is.

De VerzamelaarsJaarbeurs is met ruim 2000 kramen in vijf hallen de grootste in zijn soort in Europa. Het is vol-

gens de organisatie onmogelijk om de collectie van elke handelaar vooraf helemaal te controleren.

‘Ook geweld tegen politie buiten werktijd om’

DEN HAAG — Veel politiemensen worden in privétijd geconfronteerd met geweld dat direct te maken heeft met hun werk. Dat blijkt vandaag uit een onderzoek onder 1000 leden van politievakbond ACP. Van alle ACP-leden heeft 87 procent te maken gehad met geweld tijdens het werk.

29 procent geeft aan ook in privétijd met ‘werk gerelateerd’ geweld geconfronteerd te zijn. “Het loopt erg uiteen, het zijn uiteenlopende gevallen. Van bedreigingen, stalking, beledigende taal tot fysiek geweld”, zei een woordvoester. “Daar gaan we nader onderzoek naar doen.” Van die 87 procent

is ongeveer de helft van de mensen van mening dat de confrontatie met geweld invloed heeft op hun werk. Het zorgt voor stress (48 procent), lichamelijke pijn (30 procent) en ook gaan politiemensen door het geweld met minder plezier naar hun werk (26 procent). Privé zorgt het voor druk op het

gezinsleven en/of hun relatie (38 procent). 28 procent van de leden ondervindt emotionele problemen. 65 procent van de deelnemers ziet geweld als onderdeel van hun werk. 67 procent geeft aan dat speciale trainingen ervoor zorgen dat politiemensen beter met geweld om kunnen gaan dan een gemiddelde Nederlander. Het merendeel van de ACP-leden is van mening dat geweld tegen politie het belangrijkste onderwerp is waar de ACP zich mee bezig moet houden.

Schotse blauwdruk voor onafhankelijkheid

GLASGOW — Als Schotland onafhankelijk wordt van Groot-Brittannië, houdt het de pond als betalingsmiddel en de koningin als staatshoofd. Het land wil lid blijven van de EU. Dat zei premier Alex Salmond vandaag in Glasgow bij de presentatie van de lijvige, 670 pagina's tellende blauwdruk voor een onafhankelijk Schotland. Het land krijgt wel een eigen leger en zal zelf belasting heffen.

Schotland houdt op 18 september volgend jaar een referendum met de vraag of het land zich los moet maken van het Verenigd Koninkrijk. Het land is daar al 306 jaar onderdeel van. Salmond en zijn Schotse nationalistische partij SNP zijn groot voorstander van onafhankelijkheid. Salmond voorspelde dat er ook geen belastingverhoging nodig is om los te komen van Groot-Brittannië. Er is lang uitgekeken naar de presentatie van

de blauwdruk, het witboek genoemd, waarin talloze onderwerpen worden aangesneden. De Schotse regering streeft naar onafhankelijkheid in 2016, als het referendum groen licht geeft. De SNP zit sinds 2007 in de Schotse regering en heeft sinds de verkiezingen in 2011 een absolute meerderheid. In 1999 kreeg het land meer eigen bevoegdheden over onder meer vervoer, gezondheidszorg, onderwijs en justitie. De Britse regering in Londen heeft de touwtjes

in handen als het gaat om de economie, het leger, de buitenlandse politiek en sociale voorzieningen. Mocht Schotland besluiten onafhankelijk te worden, dan is het land vanaf dat moment geen lid meer van de EU. Wil een zelfstandig Schotland in de EU blijven, dan zal het de toetredingsprocedure moeten doorlopen. De Europese Commissie wil inhoudelijk geen commentaar geven op de Schotse plannen. Brussel beschouwt dit als een interne zaak van Groot-Brittannië en zijn mogelijke afvallige regio. Brussel kan eventueel wel de wettelijke gevolgen van een verzelfstandiging op een rij zetten, als een EU-lidstaat een concreet plan aanlevert.

Oudste Boeddhamonument ontdekt

Foto: National Geographic

LUMBINI — Archeologen hebben in Nepal een houten constructie opgegraven die een eerbetoon zou zijn aan Boeddha en dateert uit de 6e eeuw voor Christus. Het zou het oudste monument voor Boeddha zijn dat ooit is ontdekt en een bewijs vormt dat de spirituele leider in die periode al leefde of had geleefd. Dat meldde de BBC vandaag. De vondst werd gedaan bij de Maya Devi tempel in Lumbini, de geboorteplaats van Siddhartha Gautama die later Boeddha werd. De tempel staat op de plaats waar Boeddha ter wereld zou zijn gekomen. Deskundigen zijn het er niet over eens in welke periode Boeddha heeft geleefd. Tot nu toe werd de periode 390-340 voor Christus als meest aannemelijk geacht.

Pensioenoverleg morgen verder

DEN HAAG — Het overleg tussen kabinet en oppositie over de verlaging van de pensioenopbouw gaat waarschijnlijk morgenmiddag verder.

Minister Jeroen Dijsselbloem van Financiën gaat dan weer om de tafel zitten met de pensioenwoordvoerders van CDA, D66, ChristenUnie, GroenLinks en SGP en van de regeringspartijen VVD en PvdA. Vorige week woensdag was

ook een overleg gepland, maar dat ging door ziekte van een van de deelnemers niet door. De onderhandelingsaanpak over het kabinetsplan om de jaarlijkse pensioenopbouw fors te verlagen, wat een bezuiniging van 3 miljard euro moet opleve-

ren. Het kabinet is er niet in geslaagd dat plan door de Senaat te krijgen, waar het geen meerderheid heeft. Het zoekt daarom steun bij de oppositie. Ingewijden verwachten dat er pas echt knopen worden doorgemaakt als de fractievoorzitters en premier Mark Rutte aanschuiven. Het is onduidelijk of dat nog deze week gebeurt.

Ton AOW van dode teruggevorderd

ROTTERDAM — De AOW die tien jaar lang is uitgekeerd aan een Rotterdamse vrouw die al die tijd dood in haar woning bleek te liggen, wordt teruggevorderd. Dat meldde een woordvoester van de Sociale Verzekeringsbank (SVB), de instantie die over de uitkering gaat.

Het gaat om een bedrag van rond de 120.000 euro, zo bevestigde ze een bericht in het AD. De instantie stuurt een brief over de terugvordering naar het adres van de overle-

den vrouw. De brief komt dan terecht bij degene die de zaveldege verder afwikkelt en eventueel ook andere schuldeisers moet betalen. “Dan wordt het afwach-

ten wat het voor ons oplevert.” In het AD adviseert een notaris de nabestaanden van de vrouw de erfenis niet direct te aanvaarden. Zaterdag dook een dochter van de overledene op, die twintig jaar geleden voor het laatst contact had met de vrouw. De dochter kan respijt krijgen om uit te zoeken wat precies de bezittingen van haar moeder zijn, aldus notaris Peter Kooijman.

Boban: Balotelli zou klappen krijgen

MILAAN — Voormalig AC Milan-midenvelder Zvonimir Boban heeft schoon genoeg van de hype rond Mario Balotelli. De ex-aanvoerder van Kroatië meent dat de Italiaan het in zijn tijd heel anders vergaan was en haalt hard uit naar de spits. “Hij begrijpt niet wat het betekent om dat shirt te dragen.”

De 45-jarige Kroaat stond zelf tussen 1991 en 2002 onder contract bij AC Milan. Boban leest het nieuws rond Balotelli met walging. “Laten we stoppen altijd maar over Balotelli te praten. Alles wat hij in zijn leven gedaan heeft, is op de bank zitten bij andere clubs. Hij zal altijd kleiner zijn dan Milan en Milan zal altijd groter zijn dan hij. In het Milan-team waar ik in speelde, zou hij de tassen van spelers als Marco van Basten, George Weah en Andriy Shevchenko dragen.” Balotelli worstelt met zijn vorm en siert de headlines door bijvoorbeeld twee dagen op rij te laat op de training te komen. Boban meent dat het er in de jaren negentig heel anders aan toe gegaan was. “Hij zou klappen krijgen van mensen als Paolo Maldini, Marcel Desailly, Sebastiano Rossi, Alessandro Costacurta en Franco Baresi als hij niet op tijd was. Zijn lusteloze houding toont aan dat hij niet in staat is bepaalde dingen te begrijpen met zijn herenen.

Hij weet niet wat het betekent om dat shirt te dragen. Hij zou moeten leren van Kaká, iemand die de Champions League en een WK gewonnen heeft, een winnaar van de Gouden Bal”, gaat Boban verder. “Hij is absoluut rijker dan Balotelli, maar hij rent en werkt nog als een kind.”

Maldonado spil in stoeltjesdans F1

LONDEN — De dans om de laatste stoeltjes in de Formule 1 voor het volgend seizoen is in volle gang. De Venezolaan Pastor Maldonado lijkt een sleutelrol te spelen. Als hij ingaat op een aanbod van Lotus en tekent bij die renstal, komen de transfers volgens ingewijden pas goed op gang. De Nederlander Giedo van der Garde maakt een kans op een tweede jaar bij Caterham.

Maldonado is gewild bij de teams om zijn sponsorgeld. De Venezolaan weet zich gesteund door de steenrijke staatsoliemaatschappij van het Zuid-Amerikaanse land. Hij is ook in gesprek met Sauber, maar zou de voorkeur geven aan Lotus, dat dit jaar met een beduidend snellere bolide voor de dag

kwam. “We zijn dicht bij een besluit, maar er is nog niets getekend”, aldus Maldonado. Als de Venezolaan tekent bij Lotus, zal Adrian Sutil vermoedelijk aanschuiven bij Sauber. Hij moet bij Force India zo goed als zeker zijn zijte afstaan aan de Mexicaan Sergio Perez, die ook goed in de sponsors zit. Perez verlaat de Britse renstal McLaren, waar in 2014 de Deen Kevin Magnussen debuteert. De Duitser Nico Hülkenberg verhuist waarschijnlijk ook naar Force India, waar dan geen plek meer is voor de Schot Paul di Resta.

Hülkenberg maakte dit seizoen een sterke indruk bij Sauber en was ook gegadigde bij Lotus, maar die renstal kampt met financiële problemen en lijkt dus de voorkeur te geven aan een rijder die veel geld meebrengt. In totaal moeten er nog acht stoeltjes voor 2014 worden

ingevuld. De topteams Red Bull, Ferrari, Mercedes en McLaren hebben hun bezetting al wel rond.

Foto: Williams F1

Pastor Maldonado leidt de stoelendans in de Formule 1.

McLaren hebben hun bezetting al wel rond.

Arsenal loopt weer uit in Premier League

Foto: Inside95

Diego Costa scoorde er maar één in de zevenklapper tegen Getafe, maar wel een hele mooie.

WILLEMSTAD — Arsenal heeft een uitstekend week-einde in de Premier League achter de rug. De Londense koploper won zelf de topser van Southampton (2-0) en zag de eerste achtervolger Liverpool gelijkspelen tegen Everton (3-3). Arsenal staat daardoor 4 punten los van Liverpool en Chelsea, dat West Ham United versloeg (0-3).

Arsenal profiteerde optimaal van het puntenverlies van Liverpool in de stadsderby tegen Everton. Chelsea achterhaalde Liverpool door

een simpele zege bij West Ham. Manchester City klom ten koste van Southampton naar de vierde plaats door een 6-0-zege op Tottenham

Hotspur, de grootste zege van City ooit op die club. De thuisploeg kwam via Jesús Navas al binnen 14 seconden op 1-0. Manchester United, zonder de geblesseerde Robin van Persie, gaf bij Cardiff City in blessuretijd de zege weg (2-2). De top 3 in de Spaanse Primera División staat al een tijdje vast. Ook in de veertiende speelronde waren FC

Barcelona, Atlético Madrid en Real Madrid oppermachtig. Atlético liet zaterdag de hoogste score noteren. Het verpletterde Getafe: 7-0. De treffers kwamen op naam van Raul Garcia (2), David Villa (2), Alberto Lopo (eigen doel), Adrian en Diego Costa. De laatste bracht zijn competitietotaal op veertien met een schitterende omhaal. Atlético bleef zodoende op 3 punten van FC Barcelona, dat zaterdag voor eigen publiek ruim won van middenmoter FC Granada, 4-0. Real Madrid haalde uit bij laagvlieger Almeria: 5-0. De ‘Koninklijke’ heeft 34 punten, 6 minder dan Barcelona. Cristiano Ronaldo ging 10 minuten na de rust met een beenblessure van het veld. AS Roma moest gisteravond in de Serie A de koppositie overdoen aan Juventus. De ploeg van international Kevin Strootman kwam op eigen veld tegen middenmoter Cagliari niet verder dan 0-0. Daarmee bleef de Romeinse ploeg na dertien speelronden nog wel ongeslagen. Op de ranglijst heeft Juventus nu één punt meer dan AS Roma. De ploeg van coach Antonio Conte won met 2-0 bij Livorno. Napoli, de nummer 3, verloor op eigen veld met 0-1 van Parma door een doelpunt van Antonio Cassano. Internazionale hield aan het bezoek bij Bologna

slechts een punt over. De club kwam niet verder dan 1-1 en is daardoor in de Serie A de aansluiting met de koplopers kwijtgeraakt. AC Milan deed zichzelf tekort door thuis gelijk te spelen (1-1) tegen Genoa, dat ongeveer een uur met een man minder speelde na een rode kaart voor Thomas Manfredini. De eindstand stond na 8 minuten al op het scorebord. Koploper Paris Saint-Germain won zaterdag in de Ligue 1 op bezoek bij nummer zes Stade Reims ruim: 0-3. Gregory van der Wiel kwam niet in actie. Nummer twee Lille versloeg Toulouse met 1-0. De Noord-Fransen blijven daardoor de naaste belager van PSG. AS Monaco bleef nummer drie door in Nantes met 0-1 te winnen. De Monegasken hebben na veertien duels 29 punten, koploper Paris Saint-Germain 34 en Lille 30. In de Liga Sagres kon FC Porto opnieuw niet winnen. Voor de tweede achtereenvolgende keer kwam de ploeg niet verder dan een gelijkspel, dit keer met 1-1, thuis tegen Nacional Madeira. De achtervolgers Sporting en Benfica profiteerden beide en naderden FC Porto tot op één punt. Sporting won uit bij Vitória Guimarães (0-1) en Benfica won in eigen stadion met 1-0 van Sporting Braga.

Bayern zonder Mandzukic naar Moskou

MÜNCHEN — Bayern München is vandaag zonder Mario Mandzukic naar Moskou afgereisd. De topscorer uit Kroatië ontbreekt woensdag vanwege een knieblessure in de Champions Leaguewedstrijd tegen CSKA Moskou.

Bayern is al geplaatst voor de knock-outfase, maar dat maakt het voorlaatste duel in de groepsfase volgens clubpresident Uli Hoeness niet minder belangrijk. “We willen de groep winnen, daarvoor kunnen we ons geen nederlaag veroorloven.” De zogenoemde ‘moll-affaire’ werpt een schaduw over de wedstrijd. Iemand in de selectie lekt

volgens trainer Pep Guardiola informatie over de opstelling naar Duitse media. “Het is jammer dat zo iets in een elftal gebeurt”, zei Arjen Robben voor vertrek. Cristiano Ronaldo ontbreekt morgen definitief in het Champions League duel van zijn club Real Madrid tegen Galatasaray. De Portugese aanvaller heeft een hamstringblessure en richt

zich op de competitiewedstrijd tegen Real Valladolid op zaterdag. Dat zei coach Carlo Ancelotti gisteren. “Het is een lichte blessure”, zei de Italiaan. “Cristiano heeft er vertrouwen in dat hij zaterdag kan spelen. Maar als er een risico is dat hij opnieuw geblesseerd raakt, zullen we hem niet gebruiken.” Real plaatst zich woensdag voor de knock-outfase van de Champions League als het niet van Galatasaray verliest. Uit werd met 6-1 gewonnen

van de Turken, onder meer door drie doelpunten van Ronaldo. De andere treffers werden gemaakt door Karim Benzema (twee) en Isco.

Programma CL
Woensdag
Shaktar-Real Sociedad
BayerLev.-Man. United
Juventus - Kopenhagen
Real Madrid - Galatasaray
Paris SG - Olympiakos
Anderlecht - Benfica
CSKA Moskou - Bayern
M. City - Viktoria Plzen

Mollema en Vos wielrenners van het jaar

Foto: BN

Bauke Mollema (l) en Marianne Vos met hun prijs.

DEN BOSCH — Bauke Mollema en Marianne Vos zijn gisteren tijdens het Wielergala in Den Bosch uitgeroepen tot renner en renster van het jaar. Mollema, die uit handen van oud-zwemmer Pieter van den Hoogenband de Gerit Schulte Trofee in ontvangst nam, dankte zijn tweede uitverkiezing na 2011 met name aan zijn goede presteren in de Ronde van Frankrijk. Ook won hij een rit in de Ronde van Spanje.

Vos prolongeerde onder meer haar wereldtitel op de weg en ontving de Keetie van Oosten-Hage Trofee voor de achtste opeenvolgende keer. Veld- en wegrenner Mathieu van der Poel werd gekozen tot talent van het jaar. Vanwege diens verblijf in Spanje voor een trainingskamp nam zijn vader en oud-coureur Adrië van der Poel de bijbehorende Gerrie Knetemann Trofee in

ontvangst. De keuze werd bepaald door een vakjury van oud-renners waarbij ook de op de website van De Telegraaf uitgebrachte stemmen een kleine rol speelden. Mollema, die vandaag 27 wordt, had concurrentie van Pieter Weening, baanrenner Matthijs Büchli, veldrijder Lars van der Haar en four-crosser Joost Wichman. Bij de vrouwen waren verder wereldkampioene tijdrijden Ellen van Dijk, Anna van der Breggen, BMX’ster Laura Smulders en Kirsten Wild genomineerd. Mollema dankte zijn ploeg Belkin nadrukkelijk. “Zonder hen had ik deze prijs niet gewonnen. Het was een heel goed seizoen, dit is een mooie beloning.” Vos, voor wie het inmiddels een gewoonte is de prijs in Den Bosch op te halen, zei toch nog enige spanning te hebben gevoeld. “De concurrentie zit me op de hielen. Ik ben blij, maar vind dat Ellen deze prijs ook had verdiend.”

Mourinho mag nog binnen

BASEL — Trainer José Mourinho van Chelsea zat gisteren in Zwitserland goedgemutst op de praatstoel. De Portugese coach sprak aan de vooravond van de wedstrijd tegen FC Basel in de Champions League vrijuit. Zelfs zijn nieuwe kapsel kwam ter sprake. “Dat heb ik zelf gedaan, voor de spiegel”, bekende hij. “Ik heb het apparaat van Fernando Torres even geleend. Het is toch een stuk goedkoper als je het zelf doet. Ik heb voor de zekerheid nog wel even een foto van mijn nieuwe haardracht naar huis gestuurd, met de vraag of ik er nog in mocht. Geen probleem, kreeg ik als antwoord.” Over het pak slaag dat stadgenoot Tottenham Hotspur afgelopen zondag kreeg bij Manchester City (6-0) deed Mourinho niet zo moeilijk. “Je kunt beter één keer met 6-0 verliezen dan zes keer met 1-0.” Mourinho heeft bij Basel in het voorlaatste groepsduel aan een gelijkspel genoeg voor overwintering in de Champions League. “Dat zou mooi zijn. Dat scheelt één serieuze wedstrijd in december waarin we liefst negen keer aan de bak moeten.”

Ribéry heeft grote mond

PARIJS — De topprestatie van Cristiano Ronaldo vorige week in de beslissende play-off wedstrijd in en tegen Zweden (2-3, met drie treffers van de Portugees), heeft het zelfvertrouwen van Franck Ribéry niet aangetast. “Klopt ja. Ronaldo maakt doelpunten, maar dat doe ik ook”, liet de dertigjarige Ribéry in *Le Monde* kribbig weten. “Het klopt ook dat hij meer scoort dan ik. Maar we hebben absoluut een andere stijl. Ik kan een verdediging in brand steken. Ik ben echt niet bang voor Ronaldo in de uitverkiezing.” Volgens Ribéry heeft hij recht op de Gouden Bal omdat hij in het afgelopen jaar met Bayern München alle hoofdprijzen heeft gewonnen en met de Franse ploeg in de WK-kwalificatie eveneens succesvol was. “Ik heb gedaan wat ik moest doen, er zit geen misser tussen”, oordeelde Ribéry, die eind augustus al als Europees voetballer van het jaar werd gekozen. Lionel Messi won de Gouden Bal de laatste vier jaar op rij.

‘Qatar een enorme fout’

HAMBURG — Oud-bondscoach Bert van Marwijk vindt het helemaal niets dat het WK in 2022 in Qatar wordt gehouden. “Zo’n toernooi moet gehouden worden in een land met een voetbalcultuur. Dit is een enorme fout, heel erg jammer”, zei de huidige coach van Hamburger SV gisteren. Hij kan er niet bij dat de FIFA het WK heeft toegewezen aan een land waar de temperatuur zo hoog is. “40 tot 50 graden, dat vind ik heel slecht.” Volgens de 61-jarige trainer is Duitsland wel bij uitstek geschikt om een dergelijk toernooi te organiseren. “Hier klopt namelijk alles. De stadions zijn modern en goed te bereiken en het klimaat is uitermate geschikt voor voetbal.”

Vitesse laat Reis gaan

ARNHEM — Vitesse neemt vervroegd afscheid van Jonathan Reis. Het nog tot medio 2016 doorlopende contract van de Braziliaanse spits wordt per 1 december ontbonden. Dat heeft de koploper van de Eredivisie vandaag bekendgemaakt. Reis (24) werd in september door trainer Peter Bosz uit de selectie gezet, waardoor er op sportief gebied weinig perspectief was. Volgens technisch directeur Mohammed Allach wilde de aanvaller bovendien graag terug naar zijn vaderland. “In Brazilië kan hij een nieuwe start maken en hopelijk zijn oude niveau weer benaderen”, lichte Allach toe. Reis, die eerder bij PSV speelde, kwam na een zware knieblessure in december 2011 bij Vitesse terecht.

Natalia: Vitali moet stoppen!

HAMBURG — Als het aan zijn vrouw Natalia ligt, stopt wereldkampioen Vitali Klitsjko onmiddellijk met boksen. “Hij heeft alles bereikt wat hij wilde bereiken in zijn sport. Daarom is het wat mij betreft mooi geweest”, stelt mevrouw Klitsjko resoluut. Vitali Klitsjko (42) is titelhouder van de WBC in het zwaargewicht. Hij bokste veertien maanden geleden zijn laatste gevecht. Komend voorjaar dient hij zijn gordel verplicht te verdedigen tegen de Canadese uitdager Bermame Stiverne. Klitsjko is al geruime tijd ook op politiek gebied actief in zijn vaderland Oekraïne. Hij wil in maart 2015 meedoen aan de presidentsverkiezingen. Vladimir Klitsjko, de jongere broer van Vitali, is de meervoudige wereldkampioen in het zwaargewicht met titels bij de WBO, IBF en WBA. Beide topboksers hebben ooit aan hun moeder moeten beloven nooit tegen elkaar in de ring te zullen stappen. Op de foto Klitsjko in actie tegen zijn voorlaatste uitdager Derek Chisora.

Foto: Politiken